

د افغانستان بانک

بانک

د افغانستان بانک میاشتنی
نهم کال، سلمه کڼه د ۱۳۹۴ کال د تله میاشت

تولید

کلید رفع نیاز مندی های مردم

د افغانستان بانک څېړنې

د افغانستان بانک د قانون د دري دېرشمې مادې مطابق د افغانستان رایجې پیسې او پولې واحد افغانۍ دي، له همدې امله د ټولو افغانانو، دولتي او خصوصي ادارو او مؤسسو څخه غوښتل کیږي څو په قرار دادونو، نورو معاملو او په اقتصادي راکړو او ورکړو کې له افغانیو کار واخلي، ځکه چې افغانۍ په سیمه کې یوه با ثباته پیسه ده چې ستاسو د اقتصادي برنامه جوړونې په ثبات کې ګټوره تمامیږي.

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

تحت نظر: شفیق الله بارز

مدیر مسوول: یماعفیف

گزارشگران: عبداللطیف بایانی و عبدالحفیظ شاهین

دیزاین: خالد احمد فیضی

فوتوژورنالیست: زیرک ملیا

مترجمین: عین الله عیان و مسعود ودان

مسوول چاپ و توزیع: تمیم احمد صمیمی

آدرس: آمریت عمومی اسناد و ارتباط، د افغانستان بانک

تلفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

پست الکترونیکی: magazine@dab.gov.af

صفحه الکترونیکی: www.dab.gov.af

د دې ګڼې مطالب

استخدام و نقش آن در رشد اقتصادی

د افغانستان بانک لخوا د پیسو د وینځلو او د تروریزم...

اسلامي مالي منابعو ته د کوچنیو او منځنیو مالي تشبثاتو...

افغانی نشاندهنده هویت ملی ماست، در حفظ و ...

نړیوال اقتصادي وضعیت

بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا

زیان های استفاده از اسعار در معاملات داخلی

د اداینو بدلیدونکی لید لوری

نقش زعفران در رشد و شکوفایی اقتصاد افغانستان

د نړۍ اقتصادي خبرونه

مختصری در مورد بازار کار، بازار کالا و نیروی انسانی

تلاش برای موفقیت در کار

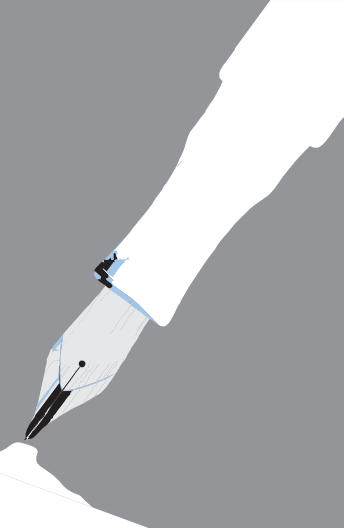
تولید کلید رفع نیاز مندی های مردم

حقوق مالکیت معنوی بر اقتصاد کشور هاجه تأثیری ...

مختصری در باره سرمایه گذاری

یاد آوری: به غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمی "مجله بانک" است، مسوولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسندگان آن بر

می گردد، همچنان استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

استخدام و نقش آن در رشد اقتصادی

بیکاری معضله بزرگ فرا راه اقتصاد ملی است. نبود فرصت های کاری در جامعه در آمد افراد در خانواده ها را کاهش داده، قدرت خرید مردم پائین آمده که در نتیجه تقاضا برای کالا ها و خدمات کاسته میشود و از طرف دیگر مالیات بر عایدات نیز کاهش یافته که این روند بصورت زنجیره ای اقتصاد ملی را متأثر می سازد.

تأمین امنیت، فراهم آوری زمینه های سرمایه گذاری در کشور، اعطای قروض به تشبثات خورد، متوسط و بزرگ و تسهیل روند دسترسی مردم به منابع مالی از جمله موارد اند که در ایجاد شغل و استخدام افراد کمک نموده و در نهایت رشد اقتصادی را در پی خواهد داشت.

خوشبختانه باید گفت که نظام مالی کشور به نوبه خود در قسمت ایجاد شغل و تأمین معیشت مردم عزیز ما دستاورد های قابل ملاحظه ای دارد. قروض ناخالص اجرا شده از سوی نظام بانکی کشور بالغ بر ۴۳.۲۳ میلیارد افغانی می شود که این قروض در

بخش های مختلف زراعت، مالداري و فارم، رهنی و تعمیراتی، صنعت و خدمات اعطا شده و در فراهم آوری زمینه های استخدام سهم ایفا نموده و مانع فرار نیروی کار ماهر از کشور شده و سطح صادرات در کشور را توسعه داده و در نهایت سبب افزایش عاید ملی شده است.

نظام مالی کشور طی یک دهه گذشته در چارچوب اقتصاد بازار فعالیت نموده و به نوبه خود در رشد و توسعه اقتصاد کشور نقش ارزنده ایفا نموده که نمیتوان از آن چشم پوشی کرد. □

د افغانستان بانک لخوا د پیسو د وینځلو او د تروریزم د تمویل پر وړاندې د مبارزې له معیارونو سره د آشنایۍ په اړه روزنیز ورکشاپ جوړ شو

وړاندې په مبارزه کې همکاري وکړي.

د شهزاده سرای د صرافانو د ټولنې مشر ښاغلي خان محمد باز او د گلبهار سنټر د صرافانو د ټولنې مشر ښاغلي حاجی طاهر د موضوع په اړه خبرې وکړې او د پیسو د وینځلو او د تروریزم د تمویل پر وړاندې د مبارزې په برخه کې د هر راز همکارۍ ژمنې وکړې.

د ورکشاپ په پای کې د افغانستان بانک لخوا ټولو گډون کوونکو ته تصدیق لیکونه ویشل شوي.

په دې ورکشاپ کې د شهزاده سرای او د گلبهار سنټر ډېری صرافانو، د کابل ښار د پولې خدمتونو د مؤسسو کارکوونکو او د افغانستان بانک د څارنې د برخې یو شمېر کارکوونکو گډون کړی ؤ. □

هم په افغانستان کې صرافان او د پولې خدمتونو وړاندې کوونکو ته د فعالیت د جواز ورکول دي، نو له همدې کبله د دوی د کړنو څارل د افغانستان بانک مسؤلیت دی چې دا څارنې له ملي او نړیوالو معیارونو سره سم ترسره کيږي.

ورپسې د افغانستان بانک د مالي چارو د څارنې د لوی آمریت مرستیال ښاغلي محمد سلیم صلاح وویل چې د افغانستان بانک تل هڅه کړې ده خو صرافانو او د پولې خدمتونو وړاندې کوونکو ته له نړیوال معیارونو سره سم روزنیز پروگرامونه په لاره واچوي. همدا ډول هغه زیاته کړه چې ټول صرافان او د پولې خدمتونو وړاندې کوونکي اړ دي خو د افغانستان بانک لخوا وضع شوي مقررات رعایت کړي او د افغانستان بانک سره د پیسو د وینځلو او د تروریزم د تمویل پر

د ۱۳۹۴ کال د تلې په ۱۵ نېټه د چهار شنبې په ورځ د افغانستان بانک لخوا د کابل ښار صرافانو او د پولې خدمتونو وړاندې کوونکو ته د پیسو د وینځلو او د تروریزم د تمویل پر وړاندې د مبارزې له معیارونو سره د آشنایۍ په اړه یوه ورځنۍ روزنیز ورکشاپ په لاره واچول شو.

په دې ورکشاپ کې د افغانستان د معاملو او مالي راپورونو د څیړنې د مرکز عمومي آمر ښاغلي مصطفی مسعودی وویل چې په ۲۰۰۴ میلادی کال کې د پیسو د وینځلو او د تروریزم د تمویل پر وړاندې د مبارزې د قوانینو په توشیح کیدو سره په بانکونو او د پولې خدمتونو پر وړاندې کوونکو باندې یو لړ ځانگړي قوانین او مقررات وضع شو. ښاغلی مسعودی زیاته کړه چې د افغانستان بانک له دندو څخه یو

اسلامي مالي منابعو ته د کوچنیو او منځنیو مالي تشبثاتو د لاسرسی پروژه په بریالیتوب سره پای ته ورسیده

ستونزې راولاړې کړې دي، نو د دې پروژې په پلي کولو سره به د هېواد بانکي سکتور د اسلامي بانکوالۍ د مقرراتو او منولونو په اړه د پوهې ترڅنګ وکولای شي خلکو او خصوصي سکتور ته د اسلامي بانکوالۍ خدمتونه وړاندې کړي.

د اسلامي بانکوالۍ وده به په هېواد کې د تشبثاتو د ودې او پراختیا، د ملي اقتصاد د ودې، د ګمارنې د ټولیزې کچې د زیاتیدو او د بیکارۍ د ټیټیدو لامل شي.

په دې غونډه کې د افغانستان بانک د لومړي مرستیال او سرپرست ښاغلي خان افضل هډه وال سربېره د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي عیسی خان طراب، د افغانستان بانک د بېلابېلو شعبو آمرینو، د سوداګریزو بانکونو رئیسانو، د کوچنیو مالي مؤسسو استازو او د ډله ایزو رسنیو استازو ګډون کړی ؤ. □

ښاغلي هډه وال زیاته کړه چې اسلامي مالي منابعو ته د کوچنیو او منځنیو تشبثاتو د لاسرسی پروژه په افغانستان کې د اسلامي بانکوالۍ د سیستم د جوړیدو لپاره لومړنۍ بنسټیز ګام ګڼل کیږي، خو باید په دې برخه کې ډېر ګامونه پورته شي څو خلک په ارامه توګه خپلې پیسې د خوندیتوب په موخه په بانکونو کې واچوي او د اسلامي بانکوالۍ له خدمتونو څخه ډېره ګټه ترلاسه کړي.

د دې کنفرانس په بله برخه کې د حرکت مؤسسې د پروژې مدیر ښاغلي محمد هارون وفا د دې مطلب په بیانولو سره چې اسلامي مالي منابعو ته د کوچنیو او منځنیو تشبثاتو لاسرسي شاوخوا ۱۸ میاشتې مخکې د ۱.۲ ملیونه امریکایي ډالرو بودجې سره پیل شوې ده وویل: "په افغانستان کې د اسلامي بانکوالۍ د سیستم په اړه نه پوهاوی نه یوازې خصوصي سکتور له ګواښ سره مخ کړی بلکې خلکو ته یې هم یو لږ

کابل، ۱۳۹۴ د تلې ۲۲- د افغانستان بانک، د حرکت مؤسسې په مالي او تخنیکي مرسته، اسلامي مالي منابعو ته د کوچنیو او منځنیو تشبثاتو د لاسرسي پروژه په بریالیتوب سره پای ته ورسوله. د کنفرانس په پیل کې د افغانستان بانک لومړي مرستیال او سرپرست ښاغلي خان افضل هډه وال د خپلو خبرو په ترڅ کې وویل چې د دې پروژې بنسټیزه موخه د اسلامي بانکوالۍ د مقرراتي او حقوقي اډانې جوړول او اسلامي مالي امکاناتو ته د لاسرسي له لارې د کوچنیو او منځنیو تشبثاتو وده او پرمختګ ګڼل کیږي چې د اسلامي بانکوالۍ د اړوندو مقرراتو، لارښودنو، منولونو او شرعي پارامترونو په ګډون ۴۶ سندونه رانغاړي او له انفرادي اشخاصو، متشبثینو او پانګوالو سره مرسته کوي څو وکولای شي په خصوصي او سوداګریزو بانکونو کې د اسلامي بانکوالۍ له خدمتونو څخه کار واخلي.

افغانی نشاندنده هويت ملی ماست، در حفظ

و نگهداشت آن بکوشید

فرهنگ نگهداری و مراقبت از آنرا نیاموخته اند و در قبال حفظ و نگهداری بانکوتهایی تفاوت هستند.

بانکوتهای فرسوده علاوه بر زیان های اقتصادی که در چاپ مجدد آن دارد، عاملی برای شیوع و گسترش امراض خیلی ها خطرناک محسوب می شود. تحقیقات طبی در جهان نشان می دهد که فیصدی زیادی از امراض در بانکوت های آلوده بوجود آمده و انتقال می گردد. در حال حاضر ما به همین چالش ها مواجه هستیم و از سوی

اقتصاد شده است، اما هنوز هم بانکوت ها و مسکوکات در بازار های جهان منحصراً وسیله مبادله موجود است.

نگهداری و مراقبت درست آن از زمان پیدایش تا حال مورد توجه قرار دارد که در اکثر کشورها حفظ و مراقبت از بانکوت ها به عنوان فرهنگ ملی از همه مقدم شمرده میشود. از همین رو پول آنها زود تر فرسوده و مندرس نمی شود، اما در افغانستان که از رویکار آمدن بانکوت ها بیشتر از یکصد سال سپری می شود، تعدادی از هموطنان ما هنوز

پول از گذشته ها به عنوان وسیله مبادله کالا و سنجش شامل اقتصاد بشر شده است که تا حال به شکل بانکوت و سکه در جهان رواج داشته و در داد و ستد ها و معاملات اقتصادی از آن استفاده صورت می گیرد.

بانکوت بخاطر سبکی و سهولت در جابجایی و انتقال از یک محل به محل دیگر نقش مهمی را در مبادلات اقتصادی ایفاء می نماید. هر چند در شرایط کنونی انواع اوراق بهادار و کارت های الکترونیکی وارد بازار

دیگر ضربه شدید بر پیکر اقتصاد ملی وارد می شود، زیرا چاپ و طبع بانکوتها هزینه هنگفت را در قبال دارد.

اگر مردم بدانند که در طبع بانکوتها پول هنگفت به مصرف می رسد و این پول از دارایی های عامه تأمین می گردد، شیوه نگهداری پول را تغییر خواهند داد و در عملکرد خود مبنی بر نگهداری پول تجدید نظر می نمایند.

تعدادی از مردم در حفظ و نگهداری پول از خود بی تفاوتی نشان می دهند، یعنی بانکوتها را در جاهای مرطوب نگهداری می کنند و یا تعدادی در شرایط بسیار خراب مثل گرد و خاک، روغنیات و آب آنها را آلوده می سازند و یا اینکه در کف دست خود آنرا فشار می دهند بجای دستمال کاغذ و کتابچه یادداشت از آن استفاده می کنند و در روی آن یاد داشت ها و نمرات تیلیفون و غیره را نوشته می کنند.

طبق بررسی های بدست آمده عمر یک بانکوت طور اوسط سه سال تعیین گردیده است، در حالیکه بنابر عوامل گفته شده، قبل از میعاد تعیین شده بانکوتها فرسوده و مندرس می شوند که خارج شدن نوت های مندرس از دوران پولی هم یک اندازه مصارف را به همراه دارد که مردم باید از این مصارف آگاهی حاصل نمایند.

هرچند د افغانستان بانک منیج بانک مرکزی کشور از طریق رسانه های همگانی مانند: تلویزیون ها، رادیو ها، ماهنامه بانک، بلبورد ها و غیره این موضوع را به آگاهی عامه رسانیده است تا در حفظ و مراقبت بانکوتها توجه بیشتر نمایند، اما تعداد هنوز هم این موضوع را نادیده گرفته و توجهی به حفظ و نگهداشت درست از بانکوت ها ندارند.

والدین باید در این امر سهیم شده و به فرزندان خود بیاموزند تا از پول ملی استفاده درست نمایند و همچنان معلمین عزیز به شاگردان خود در رابطه به حفظ و نگهداشت پول توصیه های لازم نمایند تا در حفظ و نگهداشت از هویت ملی خود توجه جدی بخرج داده و از فرسوده شدن زود هنگام آن جلوگیری نمایند.

باید گفت که بانکوتها در همه کشور ها با تصاویری از شخصیت های ملی، فرهنگی، دانشمندان، برجستگان علم و هنر و یا میراث های فرهنگی، مذهبی و همچنین یادمان های با ارزش نقش بسته است، این را باید بدانیم که بانکوت تنها یک سند بهادار نیست، بلکه برای هر کشور و هر ملتی دارای فرهنگ و هویت ملی است. به همین دلیل مردم در بیشترین کشور ها در برابر نگهداری

درست از بانکوتها و جلوگیری از فرسودگی پیش از وقت آن موظف اند. استفاده از ابزار شبه پول و چک، کارت های اعتباری نیز می توانند در جلوگیری از مندرس شدن بانکوتها کمک نمایند. در بسیاری از کشور ها کارت های اعتباری به راحتی جای خود را در نظام بانکی باز نموده است و به عنوان یک وسیله معتبر قابل استفاده است. برای جلوگیری از فرسوده شدن بانکوتها در کشور باید وسیع تر اندیشید تا فرهنگ نگهداری از پول در جامعه رایج گردد و نحوه استفاده از پول (بانکوت) در فامیل ها، کودکان ها و مکاتب، حتی در مساجد برای اطفال و نوجوانان گفته شود. ■

محمد کاظم سروری

نړیوال اقتصادي وضعیت

د انفلاسیون نرخ: په متحدو ایالتونو کې د انفلاسیون نرخ د ۲۰۱۴ زیږدیز کال د دریمې ربعې په پای کې ۱.۷ سلنه ثبت شوی دی چې د مخکینۍ ربعې د ۲.۱ سلنې څخه ټیټ دی. د موسمي تعدیلاتو دمخه، په کلني توګه د ټولو توکو شاخص تر ۱.۷ سلنې پورې لوړ شوی و. د استوګنځي او خوړو د بیو زیاتوالي د انرژۍ ټیټه بیه تر سیوري لاندې نیولې. دواړه، د خوراکي توکو او استوګنځي بېې هر یو تر ۳ سلنې پورې زیات شوي، په داسې حال کې چې د انرژۍ بیه تر ۶ سلنې پورې رابښکته شوې ده.

د نړۍ اقتصادي وضعیت د ۲۰۱۴ زیږدیز کال په درېیمه ربعه کې په پرله پسې توګه معتدله وده درلودلې ده، که څه هم په بیلایلو اقتصادونو کې د فعالیتونو وده یو شان نه وه. په داسې حال کې چې د امریکې په اقتصاد کې د پراخه رغونې نښې نښانې لیدل کېږي، د یورو سیمې وده د زړو تشکيلاتو خنډونو او د کمزوره وضعیت له امله ټکنۍ ده. د دې ترڅنګ په آسیا کې هم اقتصادي فعالیتونو په پرله پسې توګه پرمختیا درلودلې ده خو ځیني اقتصادونو دا وده په معتدله بڼه تجربه کړې ده.

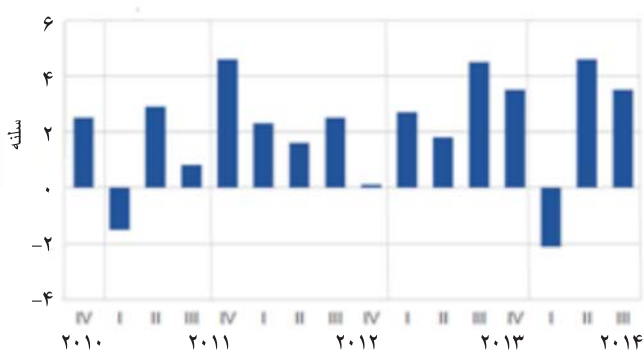
۱. پرمختللي اقتصادونه

۱.۱ د امریکې اقتصاد

د امریکې اقتصادي وده د ۲۰۱۴ کال د لومړۍ ربعې له ټیټوالي وروسته، په دویمه ربعه کې زیاتوالی ومونده؛ خو په درېیمه ربعه کې معتدل حالت ته راستانه شوه. د امریکې د اقتصادي تحلیل ادارې / د امریکې د سوداګرۍ وزارت د مخکیني اټکل له مخې چې د ۲۰۱۴ زیږدیز کال د اکتوبر په ۳۰ نېټه خپور شوی، په درېیمه ربعه کې د امریکې اقتصادي وده ۳.۵ سلنه ښودل شوې چې له مخکینۍ ربعې څخه کمه ده.

د امریکې په وده کې اعتدال اساساً د پانګونو په مرسته رامنځ ته شوی دی. له دې سربېره د مستهلکینو لګښتونه، د دومداره توکو (Durable Goods) لپاره لګښتونه او سوداګریزه پانګونه په درېیمه ربعه کې زیاته شوې، خو د تېرې ربعې په پرتله کمه ده.

۱.۱ ګراف: د متحدو ایالتونو د کورني ناخالصه تولیداتو وده، د موسمي تعدیلاتو په اساس، (ربعه په ربعه د سلنې تغیرات)

سرچینه: د امریکې د اقتصادي تحلیل اداره، د امریکې د سوداګرۍ وزارت

د بېکارۍ نرخ

د امریکې د متحدو ایالتونو د بېکارۍ نرخ په تېرو دوو کلونو کې (په اوسط ډول) په پرله پسې توګه ټیټېدونکي بهیر درلود او د درېیمې ربعې په پای کې ۵.۹ سلنه ثبت شو.

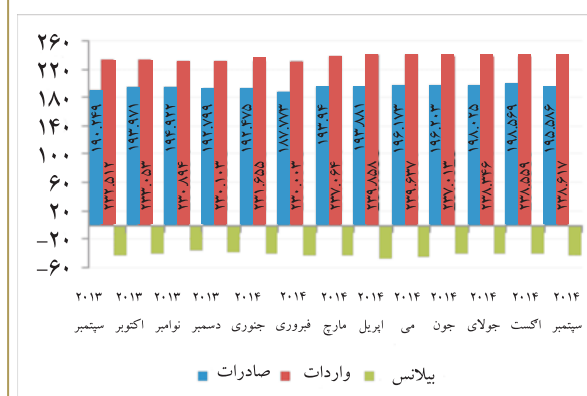
شوی چې د تېرې ربعې د ۶.۱ سلنې او د دې ترڅنګ د تېر کال د ورته ربعې د ۷.۲ سلنې بیکارۍ نرخ په پرتله کم شوی دی.

د حرفه ایزه او سوداګریزو خدمتونو او په پېرچونه سوداګرۍ او روغتیا سکتور کې د دندو د نرخ لوړېدل د بیکارۍ د نرخ د ټیټېدو لامل شوی دی.

نړیواله سوداګری: د متحدو ایالتونو د سوداګرۍ تشه او خلا د تېرې ربعې او د تېر کال د ورته ربعې په پرتله د درېمې ربعې په پای کې لا پراخه شوې ده. د امریکې د سوداګرۍ وزارت لخوا د خپاره شوي معلوماتو له مخې د ټولیزه صادراتو ارزښت ۱۹۵.۶ میلیارد امریکایي ډالره ؤ، په داسې حال کې چې د ټولیزه وارداتو ارزښت ۲۳۸.۶ میلیارد امریکایي ډالره ښودل شوی چې ۴۳ میلیارد امریکایي ډالره کسر ښکاره کوي چې کچه یې د تېرې ربعې په وړاندې ۱.۸۲ سلنه ده او د تېر کال د ورته ربعې په وړاندې ۱.۸۲ سلنه ده.

له جرمني او جاپان وروسته چین د دې هېواد درېم ستر سوداګریز شریک دی، په داسې حال کې چې افغانستان په دې برخه کې ۹۹ یم ځای لري.

۲.۱ ګراف: د متحدو ایالتونو میاشتی نړیواله سوداګری (په میلیارد ډالره)

سرچینه: د امریکې د اقتصادي تحلیل اداره / د امریکې د سوداګرۍ وزارت

عامه پور

د مالیاتي خدمتونو د ادارې (Bureau of Fiscal Service) لخوا د وړاندې شویو معلوماتو له مخې د ۲۰۱۴ زیږدیز کال د درېمې ربعې په پای کې د متحدو ایالتونو ټول نا تصفیه شوي پورونه ۱۷،۸۲۴،۰۷۱ میلیون امریکایي ډالره ثبت شوي چې د تېرې ربعې د پای په پرتله ۶.۵ سلنه زیاتوالی په ګوته کوي.

۲.۱ د انگلستان اقتصاد

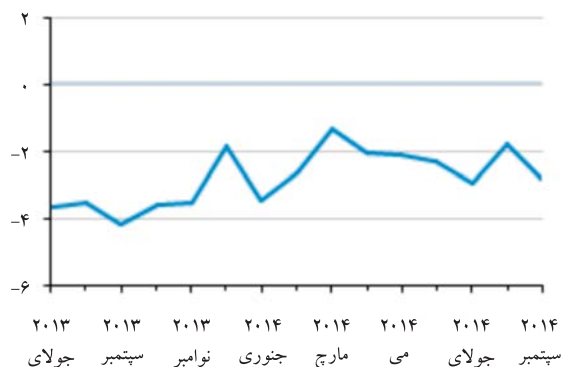
د بریتانیا اقتصاد د ۲۰۱۴ زیږدیز کال په درېمه ربعه کې په معتدله توګه وده کړې ده. د دې هېواد د ملي احصائیې دفتر (ONS) لخوا د خپاره شویو لومړنیو اټکلونو له مخې د ارزونې لاندې ربعه کې ۰.۷ سلنه وده ثبت شوې، چې د تېرې ربعې د ۰.۹ سلنې په پرتله ټیټه خو د تېر کال د ورته ربعې په وړاندې تر ۳ سلنې پورې لوړه شوې ده.

د درېمې ربعې د ودې بنسټیز لامل څلور صنعتي ډلې دي. ودانیز سکتور او محصولاتو تر ټولو زیاته وده درلوده چې په ترتیب سره ۰.۸ سلنه او ۰.۷ سلنه وه؛ ورپسې کرنه او تولید په ترتیب سره ۰.۳ او ۰.۵ سلنه وده کړې ده.

د انفلاسیون نرخ: د درېمې ربعې په پای کې په بریتانیا کې د انفلاسیون نرخ ۱.۲ سلنه ثبت شوی چې د دویمې ربعې د ۱.۹ سلنې په پرتله ټیټ دی. د ترانسپورت او د یو لړ تفریحي توکو د لګښتونو کمېدل هغه عمده عوامل ؤ چې د انفلاسیون د عمومي نرخ د لوېدو سبب شوی دی.

د ۲۰۱۴ زیږدیز کال تر سپتمبر میاشتې پورې د خوړو او د موټر د سونګ توکو بېي په ترتیب سره ۱.۵ سلنه او ۶.۰ سلنه کمې شوي دي. د سترو پلورنځیو ترمنځ د سیالۍ زیاتېدل، د پاونډ ارزښت لوړېدل او د اومه نفتو او پترولیم

۴.۱ ګراف: د انگلستان د سوداګرۍ بیلانس (د موسمي تعدیلاتو په اساس)

سرچینه: د انگلستان د احصائې دفتر

۳.۱ د جرمني اقتصاد

د کورني ناخالصه توليداتو وده: د جرمني د اقتصاد ارزښت د درېمې ربعې په پای کې (د ربعې په ربعې بنسټ) ۷۳۹.۶۰ میلیارده یورو اټکل شوی دی چې د تېرې ربعې د ډېر لږ کمښت وروسته ۰.۱ سلنه وده ښکاره کوي. سره له دې، په درېمه ربعه کې د کورني ناخالصه توليداتو وده د تېر کال د ورته ربعې د ۰.۳ سلنې په پرتله لږه ده.

د جرمني اقتصاد په دوېمه ربعه کې د یو څه کموالي وروسته، په درېمه ربعه کې تر ۰.۱ سلنې پورې نسبتاً مثبتې وده درلودلې ده.

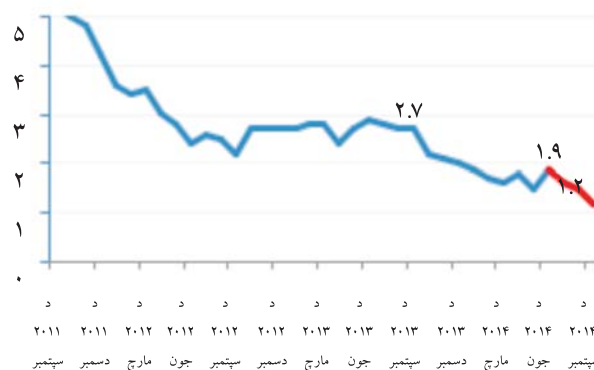
کورني نهایي لگښتونو، د حکومت لگښتونو او صادراتو د جرمني پر دې ودې مثبت اغېزه درلودلې، په داسې حال کې چې د ټولیزې پانګې ترکیب او د توکو زیرمې په دې موده کې لږې شوي دي.

د انفلاسیون نرخ: د مصرفي توکو د بېې شاخص (کال په کال) د درېمې ربعې په پای کې ۰.۸ سلنه اټکل شوی، چې د تېرې ربعې په پرتله ۲ سلنه رابښته شوی، خو د تېر کال د ورته ربعې د ۱.۴ سلنې په پرتله د پام وړ اندازه لوېدلې دی. په روان کال کې د انفلاسیون تر ټولو لوړ نرخ

»

بیو کمېدل د انفلاسیون نرخ د رابښته کېدو لاملونه ګڼل کېدای شي.

۳.۱ ګراف: د انگلستان د انفلاسیون میاشتنی نرخ

سرچینه: د انگلستان د احصائې دفتر (ONS)

د بېکارۍ نرخ: د ۲۰۱۴ زیږدیز کال په درېمه ربعه کې د بریتانیا د بېکارۍ نرخ ۶.۰ سلنه ښودل شوی چې د تېرې ربعې د ۶.۳ سلنې او د تېر کال د ورته ربعې د ۷.۶ سلنې په پرتله راټیټ شوی دی.

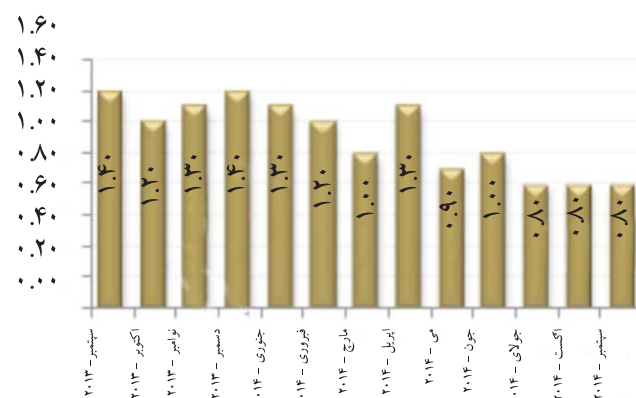
نړیواله سوداګري: د بریتانیا د سوداګرۍ کسر په درېمه ربع کې ۲.۸ میلیارده پاونډه اټکل شوی چې د تېرې ربعې د ۲.۲۸۶ میلیارده پاونډو په پرتله زیات شوی، خو کچه یې د تېر کال د ورته ربعې د ۴.۲ میلیارده پاونډو په وړاندې د پام وړ ټیټوالی موندلی دی.

جرمني د بریتانیا تر ټولو لوی سوداګریز شریک پاتې شوی دی چې زیاتره سوداګریزه مهم کسري له همدې پلوه رامنځته شوی، په داسې حال کې چې له امریکې سره د بریتانیا د سوداګرۍ ډېریدنه (مازاد) د تېرو ۸ کلونو راپدېخوا تر ټولو ښکته حد کې واقع شوی ده؛ که څه هم له چین او هانګکانګ سره د دې هېواد سوداګریز کسر ډېر کموالی موندلی دی.

۱.۳ سلنه ثبت شوی؛ په داسې حال کې چې تر ټولو ټيټه کچه يې ۰.۸ سلنه وه.

یورو او نورو هېوادونو ته د ۴۳.۸ میلیارد یورو په ارزښت توکي صادر کړي دي.

۵.۱ گراف: د جرمني د انفلاسیون نرخ، د ۲۰۱۳ له سپتمبر څخه د ۲۰۱۴ تر سپتمبر پورې (کال په کال)

سرچينه: فدرال احصائي دفتر (Destatis)

د بېکارۍ نرخ: په جرمني کې د بېکارۍ نرخ د تېرې (دويمې) ربعې په پرتله په درېمه ربعه کې ثابت پاتې شوی دی. د فدرال د احصائي ادارې لخوا د خپاره شويو شمېرو له مخې د ۲۰۱۴ کال په درېمه ربعه کې په جرمني کې د بېکارۍ نرخ د دويمې ربعې په شان ۵ سلنه پاتې شوی دی، که څه هم د تېر کال د ورته ربعې په پرتله تر ۳ سلنې پورې راښکته شوی دی.

نړيواله سوداگري: جرمني د درېيمې ربعې په پای کې د سوداگري په برخه کې په پرله پسې توگه له ۲۱.۹ میلیارد یورو ډېرېدنې (مازاد) څخه برخمنه شوې، چې د همدې کال د دويمې ربعې په پای کې د ۱۶.۶ میلیارد یورو او د تېر کال د ورته مودې د ۲۰ میلیارد یورو څخه يې کچه لوړه ده.

د درېيمې ربعې په پای کې جرمني د اروپايي اتحاديې غړو هېوادونو ته د ۵۸.۶ میلیارد یورو، د یورو سيمې هېوادونو ته د ۳۶.۵ میلیارد یورو، د اروپايي اتحاديې هېوادونو ته چې د یورو سيمې پورې تړلي نه دي تر ۲۲.۲ میلیارد

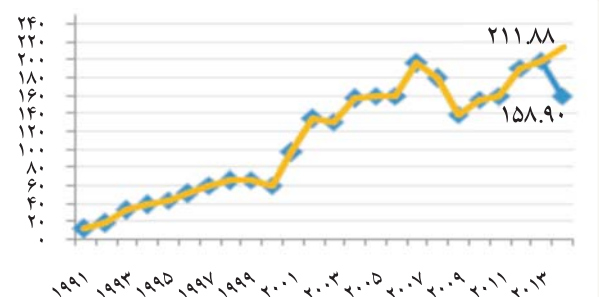
۶.۱ گراف: د جرمني سوداگري، د ۲۰۱۳ له سپتمبر څخه د ۲۰۱۴ تر سپتمبر پورې (په میلیارد یورو)

سرچينه: فدرال احصائي دفتر

د يادولو وړ ده چې جرمني په تېرو دوو لسيزو کې په اوسط ډول ۸.۵ میلیارد یورو سوداگريزه ډېرېدنه (مازاد) درلودلې دی. د ۲۰۱۴ کال تر سپتمبر پورې د دې هېواد ټوليزه سوداگريزه ډېرېدنه ۱۵۸.۹۰ میلیارد یورو ته ورسېده او تمه کېږي چې د کال تر پایه پورې له ۲۰۰ میلیارد یورو څخه واورې. □

۷.۱ گراف: د جرمني د سوداگري کلنۍ بيلانس (په میلیارد یورو)

سرچينه: فدرال احصائي دفتر (Destatis)

بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا

قدرت نمایی چین یا یک برنامه هماهنگ کننده در سطح آسیا؟

نوشته: گایدو کوزی (Guido Cozzi) پروفیسور اقتصاد در پوهنتون گالن

سرمایه گذاری زیربنای آسیا در حال افتتاح میشود که نیاز مبرم به توسعه زیربنا در آسیا محسوس است. تمرکز بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا (AIIB) با سرمایه موجود یقیناً در توسعه ساحات چون تولید برق، آبرسانی، سرکسازی، مخابرات و بانکداری یک گام مؤثر و مفید برای توسعه کشور های فقیر عضو این بانک محسوب شده که نه تنها در رشد اقتصادی جهان تأثیر میگذارد، بلکه عملکرد بهتر زیربنای اجتماعی و برنامه های دول مختلف را در قاره ایکه مخالفت ها و بحران های زیادی در آن موجود است، نیز تضمین میکند. اشتراک کشور های پیشرفته اروپایی همگام با سایر قدرت های دموکراتیک میتواند باعث ایجاد نظم و اداره کار و همچنان تمرکز بیشتر بالای پروژه های باکیفیت، ایجاد شغل و حفظ معیارات محیطی در سرمایه گذاری های این بانک شود. به همین ترتیب، نقش آنها در طرح و تصویب پروژه های تمویلی باعث تقویت کانال های بالقوه و مفید سرمایه گذاری های خارجی میگردد. جستنِ یفو لین اقتصاد دان چینی بدین نظر است که تمویل مؤفقانه پروژه های زیربنایی کشور های فقیر

بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا (AIIB) در اکتوبر سال ۲۰۱۴ با مشارکت ۲۱ کشور بزرگ آسیایی از هند تا سنگاپور و عربستان سعودی و اخیراً با عضویت شش کشور اروپایی مثل فرانسه، آلمان، ایتالیا، لوکزامبورگ، سویس و انگلستان به اضافه نیوزیلند، در شهر پکن چین پایه گذاری شد. گفتنی است که این بانک در آینده نقش بارزی را در توسعه آسیا ایفاء خواهد نمود. برخلاف رقبا دیگر چون بانک جهانی با حق الشمول (به ارزش ۲۲۳.۲ میلیارد دالر) و بانک انکشاف آسیایی (به ارزش ۱۷۵.۴ میلیارد دالر)، بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا متعهد است تا صرف روی بعد توسعه در آسیا تمرکز نماید که عبارت از توسعه "زیربنا" در این منطقه استراتژیک میباشد. چین بعد از ایجاد این بانک با سرمایه ابتدائی ۵۰ میلیارد دالر، سرمایه خود در این بانک را به ۱۰۰ میلیارد دالر افزایش داده است که نشان دهنده اشتیاق و ظرفیت چشمگیر این کشور برای رشد و توسعه در منطقه است. این عمل چین تعجب برانگیز نبوده چون این کشور با داشتن تقریباً ۴۰۰ میلیارد دالر ذخیره اسعاری ریکارد جهانی را بنام خود ثبت نموده است. بانک

ممکن است حتی به کشور های اروپایی نیز کمک نماید تا از تأثیرات منفی بحران مالی سال ۲۰۰۸ میلادی بصورت کلی رهایی یافته و ظرفیت تولید و نیروی کار استفاده نشده در این قاره را افزایش بدهد.

حل معما

یکی از اسرار رشد اقتصاد بین المللی که بنام معمای لوکاس (Lucas Puzzle) یاد میشود، روی این پرسش تمرکز میکند که چرا سرمایه تولیدی نافع از کشور های ثروتمند به کشور های فقیر جریان پیدا نمیکند. یکی از اسرار مرتبط دیگر معمای تخصیص (Allocation Puzzle) میباشد و روی این مسئله میچرخد که چرا ورود سرمایه به کشور های که انتظار میرود در آینده رشد بیشتری داشته باشند، صورت نمیگیرد. با در نظر داشت این دو مورد، این پرسش بمیان میآید که آیا بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا (AIIB) توان جلوگیری از تکرار معمای لوکاس را دارد یا خیر؟ چون این بانک بالاخره معاملات بانکی عامه را با معاملات خصوصی هماهنگ نموده و مناطقی را که در آن تکنالوژی باعث نافعیت بیشتر میگردد، بیشتر رشد میدهد. بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا با فرصت های که در نظر است فراهم نماید، امیدی برای جلوگیری از معمای شبیه لوکاس را میدهد و اجازه نخواهد داد تا این فرصت به چالش تبدیل شود.

در همین حال با توجه به نفوذ روزافزون کشور های آسیایی در AIIB، امکان این میرود که ذخایر وسیع پولی از ایالات متحده به این قاره واریز شود. بر اساس گفته های بین بینرناکی رئیس اسبق بانک فدرال ریزرف امریکا (Federal Reserve Bank)، عرضه بیش از حد ذخایر در جهان عامل اصلی برهم زدن توازن اقتصاد امریکا (بطور نمونه کسر تجاری ۳۴۲ میلیارد دلاری کالاها با چین) و بی نظمی های مالی میباشد. اما پرسش اینجاست که آیا بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا (AIIB) به ضرر بانک جهانی و بانک انکشاف آسیایی خواهد بود؟ آقای بینرناکی معتقد است که افتتاح این بانک نه تنها اینکه به ضرر بانک جهانی و بانک انکشاف آسیایی نیست بلکه عاری از

سودمندی به این دو بانک نیز نمیشد. مبلغ مورد نیاز برای سرمایه گذاری زیربنایی در آسیا یک رقم بسیار بزرگ بوده (نظر به تخمین بانک انکشاف آسیایی ۷۵۰ میلیارد دالر سرمایه گذاری جدید سالانه است) که ایجاد و مؤفقیت بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا در کنار بانک جهانی و بانک انکشاف آسیایی تسهیلات بیشتر را فراهم ساخته و از فشار بالای آنها می کاهد.

روی هم رفته به عنوان آخرین پرسش مطرح نزد کارشناسان اقتصادی که میگویند آیا بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا بیشتر به منفعت پکن نخواهد بود؟ باید گفت که با در نظر داشت سهم بیشتر مالی چین در این بانک، این امر بحث برانگیز است که باید بالای آن توجه شود. اما از طرف دیگر اگر نظر اندازی شود، حضور سایر کشور های ثروتمند و یا سریعاً رو به رشد آسیا به ویژه هندوستان، برای تعادل نفوذ امیدوار کننده است. به همین ترتیب عضویت سایر کشور ها چون جاپان، کوریای جنوبی و استرالیا بدون شک در حفظ تعادل و بیطرفی این نهاد کمک نموده و در نهایت صلح و هماهنگی را در آسیا به ارمغان خواهد آورد.

با توجه به اینکه تولید ناخالص داخلی چین (با چهار برابر جمعیت بیشتر از امریکا) با تولید ناخالص داخلی امریکا تقریباً قابل مقایسه بوده، تلاش های جدید این کشور برای سرعت بخشیدن به توسعه در کشور های آسیایی بدون علاقمندی آنان دور از امکان بنظر میرسد و این چیزی است که از طرف مؤسسات بین المللی به ندرت قابل درک میباشد. این مؤسسات اکثراً درگیر جنگ های داخلی برای قدرت بوده و درخواست های مکرر چین برای گرفتن نقش بارز در مدیریت جهانی را نادیده گرفته اند. با رسمیت شناختن و اشتراک چشمگیر کشور های غربی در بانک سرمایه گذاری زیربنایی آسیا، چین و کشور های نیازمند همسایه آن میتوانند از نتایج مثمر و مفید برای اقتصاد جهانی و همچنان پالیسی صلح بین المللی سود بیشتر کسب کنند. □

مترجم: اسد الله شریفی

زیان های استفاده از اسعار در معاملات داخلی

استفاده از اسعار در کنار پول ملی نمی تواند عاری از تاثیر منفی بر ثبات ارزش پول افغانی باشد، یکی از دلایل افزایش روز افزون قیمت ها همانا از جریان بیرون شدن افغانی از بازارهای کشور به سبب استفاده از اسعار در معاملات روزانه را میتوان عنوان نمود، با این گونه داد و ستد به مرور زمان از ارزش پول افغانی کاسته شده و جای اش را به ارز های خارجی خالی خواهد کرد و در نتیجه سبب ایجاد انفلاسیون میشود و آنگاه تلاشهای متداوم بانک مرکزی بی نتیجه خواهد بود. استفاده از اسعار در معاملات داخلی قیمت های اجناس اولیه مورد ضرورت مردم را بالا برده اثر

ناگوار را در اقتصاد خانواده ها بر جا میگذارد، ازین رو استفاده از پول های خارجی در داد ستد های روزانه چالش های اساسی و عمده فرا راه اقتصاد کشور محسوب میشود استفاده نکردن پول ملی در معاملات داخلی هویت و اعتبار پول افغانی را در نزد مردم به باد فراموشی سپرده و تداوم این روند در نهایت اقتصاد کشور را با رکود مواجه خواهد ساخت. در سال ۱۳۸۵ هـ ش طی مصوبه شورای وزیران ج.ا. معامله به پول های خارجی ممنوع قرار گرفته و د افغانستان بانک نیز در برخورد با متخلفین جریمه های نقدی را گذاشته تا اینکه از استفاده

پول های خارجی جلوگیری شود، به این اساس د افغانستان بانک در سراسر کشور مردم را از مزایای استفاده از پول ملی آگاه نموده و تشویق مینماید که در معاملات خویش از پول افغانی استفاده کنند تا باشد پول ملی کشور از ارزش بیشتر و اعتبار خوب تر بر خوردار شود، زیرا ترویج ویا به دوران گذاشتن پول ملی در معاملات و بازار های داخلی به اعتبار و ارزش آن افزوده و در ثبات افغانی رول مهم دارد. همان گونه که اجازه نمی دهیم در هیچ وضعیتی، پرچم ملی مورد بی حرمتی قرار گیرد، نباید اجازه دهیم به حریم حرمت پول ملی ما که شاخص اصلی آن

را قدرت خرید و ارزش برابری آن در برابر ارزهای خارجی تشکیل می دهد، عمداً یا سهواً بی حرمتی گردد، این وظیفه و رسالتی هر شهروند کشور محسوب میشود.

اگر تنها د افغانستان بانک در راستای ترویج و حفظ ارزش آن کوشا باشد، باورمندیم که به تنهایی کاری مثبتی در حفظ قدرت خرید و ارزش برابری آن در برابر ارزهای خارجی انجام نخواهد گرفت و مردم باید همراه با د افغانستان بانک برای حمایت از پول ملی و حریم حرمت آن تلاش کنند. هر چند پول افغانی به تناسب پول های کشور های منطقه در مقابل اسعار خارجی از ارزشی خوبی برخوردار بوده و ثبات خود را حفظ نموده است، اما با این همه دیده میشود که میزان استفاده هموطنان از پول افغانی در مقابل اسعار بشکل گسترده نمی باشد. نیک میدانیم که استفاده از اسعار در مقابل پول افغانی اضرار زیادی را در پی داشته و باعث کاهش بی رویه ارزش پول افغانی خواهد شد.

معضل دیگر عدم توجه در حفظ و نگهداشت پول ملی است، هر چند چگونگی نگهداری از بانکوت یک کار فردی بوده ولی به حس مسئولیت پذیری هموطنان در حفظ و نگهداری سرمایه ملی بشکل مستقیم بستگی دارد. بسیاری از هموطنان علاقه ای به استفاده

درست پول ملی نداشته و به همین دلیل بانکوت را به بدترین شکل ممکن نگهداری می کنند، برخی نیز بانکوت را با دفترچه یادداشت و دفترچه تلفن و خاطرات به اشتباه می گیرند. هر یک از این عوامل دست به دست هم داده و در فرسوده شدن زود هنگام پول افغانی نقش داشته است. از اینرو سهم شهروندان نیز در حفظ و نگهداشت آن واضح میباشد. برای هر افغان لازم است تا مسئولیت ملی خویش را در راستای حفاظت از پول افغانی ادا نموده و بگونه درست از آن نگهداری نماید زیرا وظیفه ملی و شهروندی هر شهروند افغانستان است تا برای تسریع هر چه بیشتر روند ترویج پول افغانی تلاش کرده و در حفظ و نگهداشت آن توجه جدی نمایند.

با آنکه ثبات و ارزش پول ملی سبب شده است تا معاملات که در نواحی شهر کابل و ولایات مانند خرید موتر، خانه، زمین، اپارتمان، کریدت کارت های شبکه های مخابراتی و سایر معاملات که پیش از این بیشتر به دالر امریکایی صورت می گرفت به پول افغانی صورت بگیرد، اما سهم شدن در جهت استفاده از پول افغانی یک روند ملی میباشد و لزوماً در یک محدوده جغرافیایی خاص محدود نمیشود که باید هموطنان عزیز در ولایات و نقاط مرکزی توجه خاص

به این موضوع نموده و با نمایندگی های د افغانستان بانک در استفاده و حفاظت از پول افغانی کوشا باشند، با این ویژگی اهمیت همکاری هر فرد افغان برای هماهنگی و مقابله با آن اهمیت پیدا میکند.

زیرا ارزش پول افغانی تعیین کننده بر متغیر های اقتصادی مانند نرخ تورم، بیکاری و تولید است که با استفاده از پول رایج افغانی در معاملات داخلی نه تنها باعث بوجود آمدن ثبات پولی در کشور میشود بلکه از افزایش نرخ در بازار های داخلی کشور کاسته و از تورم پولی جلوگیری می شود که در نتیجه در رشد اقتصاد و ایجاد شغل های مناسب با مساعد شدن زمینه مناسب بازار کمک بیشتر مینماید. زمانی که پول ملی ارزش واقعی خود را دریابد کار خانه ها و کارگاه ها ایجاد شده منجر به رشد تولیدات داخلی میگردد و با افزایش تولیدات و رشد صنعت در کشور، از میزان واردات اجناس کاسته می شود. جهت بر آورده شدن این مهم، نیاز میرود تا تمام شهروندان کشور یکجا با د افغانستان بانک دست به دست هم داده پول ملی خویش را محترم شمرده از آن حمایت کنند، تا باشد بانکوت افغانی مانند یک دهه گذشته از ارزش و اعتبار بیشتر همچنان برخوردار باشد. ■

محمد کاظم سروری

وینو چې بانکونه د خپلو اپلیکیشنونو او وب پانو له لارې داسې تکنالوژیکي وسایل او میتودونه وړاندې کوي چې تر دې مخکې لیدل شوي نه دي.

کنل کیري. د یورو د تادیې سیمه او د هغه مستقیم ډېټونه په اروپایي سیمه کې تر کار لاندې دي او اوس مهال عام تمرکز چېکو اداینو ته اړول شوی دی. ښاغلی کوران وایی "په اروپا کې د تادیاتي خدمتونو دوهم لارښود د خپل وروستي تقیني پړاوونو د پای ته رسولو په حال کې دی چې له ځان سره به بازار ته نوي مسایل راوپیژني. هغه زیاتوي دا کار به د بازار مخه لا پرايزي او نوی باور او اعتماد به وروبخښي."

نوموړی وایی "مونږ په بریتانیا کې د اداینې د سیستمونو تنظیموونکي (PSR) طرح کړی دی چې په بازار کې د اداینو په برخه کې سیالی رامنځ ته کوي، د مشتریانو اړتیاوو ته لومړیتوب ورکوي او له بانکونو سره یو ځای کار کوي. د اداینې د سیستمونو تنظیموونکي د روان کال په اپریل میاشت کې اجراء شو او مسوولیت لري چې سیالی او نوښت ته وده ورکړي او ځان ډاډمن کړي چې د اداینې سیستمونه طرح شوي او د خدمتونو د کارکوونکو په ګټه په کار اچول شوي دي.

د دې ترڅنګ بریتانیا د ډیجیټلي

د اداینو بدلیدونکی لید لوری

د Lloyds بانک د تخنیکي، نړیوالې او د عملیاتي ګروپ مشر ښاغلی مارک کیرن (Mark Curran)

چې مشتریان او کمپنۍ د لا چېټکو، د اعتماد وړ او د سمدلاسه معاملو په لټه کې دي. مونږ په بازار کې نوي تبلیغ کوونکي وینو، لکه د Apple او د Google کمپنۍ چې غواړي نوي توکي وړاندې کړي. د دې ترڅنګ مونږ وینو چې بانکونه د خپلو اپلیکیشنونو او وب پانو له لارې داسې تکنالوژیکي وسایل او میتودونه وړاندې کوي چې تر دې مخکې لیدل شوي نه دي.

په ځانګړي توګه په اروپا کې د یورو د تادیې سیمې (SEPA) او د تادیاتي خدمتونو د دوهم لارښود (PSD2) ترڅنګ د نویو مقررو رامنځ ته کیدل هم یوه مهمه او له ننګونې ډک عامل

د اداینو (تادیاتو) د بازار لید لوري او تحرکاتو د مخکې په پرتله د کوچنۍ، لویې او سوداګریزې بانکدارۍ په کچه په چېټکۍ سره بدلون موندلی دی. مشتریان د اداینې لپاره د نوي میتودونو غوښتنه کوي، د غیر مالي خدمتونو کمپنۍ په پراخه کچه د تادیاتو په بازار کې برخه اخلي او بانکونه هڅه کوي چې له دې شرایطو سره ځان عیار کړي او خلاقیت ولري څو په ښه توګه پر مخ ولاړ شي.

وروستی پرمختیاوې

په Lloyd بانک کې د اداینو د تخنیکي خدمتونو مشر ښاغلی مارک کوران وایی چې "درې ستر شیان پیښېدونکي دي." هغه وایی مونږ ګورو

مور هر کال تر ۱.۶ تریلیون پاونډ پورې اداینې د خپل ډیجیټلي سیستم له لارې تر سره کوو او هر کال د ډیجیټلي اداینو تر ۱۲ سلنې زیاتوالي شاهد یو.

د محصولاتو او د نړیوالو بانکي معاملو د څانګې لوی مدیر اډرین واکر (Adrian Walker) او په Lloyds بانک کې د سوداګریزو کارتونو او د هغه د حل لارو د څانګې مشره آیدین واش (Aidene Walsh)

چې دا کار ډیر مرستندویه پرې وځي. نوموړی زیاتوي "مونږ هیله لرو چې له همدغه سیستم څخه د لوی او کوچني مشتری لپاره ګټه واخلو، خو له بېلا بېلو لارو څخه".

ښاغلي واکر وايي "موږ د بازار په کوچنی برخه کې د لازياتو فرصتونو په لټه کې یو څو د مېایل له لارې یې وړاندې کړو او همدارنګه له لا زیات ډیجیټلي سیستم څخه کار واخلو. موږ د بازار په لویه برخه کې خپل ظرفیت لوړوو څو چټکه اړیکه رامنځ ته کړو. موږ په پلان کې لرو چې د روان کال په ورسټو کې د خپلو مشتریانو لپاره په سهامی بازار کې د نوي فرنټ آفس ډیجیټلي پورتال په لاره واچوو.

د سیال اغیزناکه مدیریت د کوچنی او منځنی تشبثانو او د لویو شرکتونو لپاره یو شان اهمیت لري او د هغوی بانکونه کولای شي چې په دې برخه کې ورسره مرسته وکړي. ښاغلي واکر وايي "د یو مشتری له نظره، سیالیت هېڅ کله مهم نه و. د کوچني او منځني تشبثاتو لپاره سیالیت له دې اړخه مهم دی چې ځان ډاډمن کړي چې خپل کاري پانګې ته وده ورکوي څو وکړای شي

سهامي مشتریان د تادیاتي نوښتونو تر شا ستر عامل بلل کېږي، چې دا بهیر هم د بدلون په حال کې دی.

ښاغلي واکر وايي "دا کوچني او منځني تشبثات دي چې اداینې په چټکۍ سره ډیجیټلي کوي دا ځکه چې هغوي د خطر لپاره ډیره لیولتیا لري او د سوداګرۍ د لږ پیچلي موډلونه درلودونکي دي." نوموړی زیاتوي دا کار د بدلون د چټکتیا کچه لوړوي. د یو داسې نوي ډول تفکر لپاره اړتیا لیدل کېږي چې د بانکي ټولنې لپاره په بشپړه توه په زړه پورې ننګونې وړاندې کړي.

نو د Lloyd بانک څنګه کولای شي چې لویو شرکتونو او کوچنیو او منځنیو تشبثاتو ته هغه ډول پراختیا ورکړي څرګنه چې هغوی غواړي؟ د مشتریانو دواړه کټګورۍ یوازې د یو شي لپاره په یوه سوداګریزه برخه یعنې په سوداګریزې بانکدارۍ کې واقع کېږي

چکونو او د پولیمر بانکونو په طرحه باندې کار کوي. کوران وایی "تر ۲۰۱۷ کاله پورې به دا شونې وي چې پر خپل آیفون یا بل سګن کوونکي وسیلې کې د یوه چک انځور واخلو او خپل بانک ته یې تادیه کړو. د برتانییا بانک به د ۲۰۱۶ کال په جون کې د ۵ پاونډ یو شمیر پولیمر نوټ صادر کړي. دا به له اوسني نوټ څخه لا کوچنی وي او ښه والی به یې دا وي چې که په کالي مینځلو ماشین کې واچول شي یا ورسره لامبو وشي نو بیا به هم د کارولو وړ وي.

د اړتیاوو پوره کول

د اداینې خدمتونو وړاندې کوونکي باید د سوداګریز ډګر د مختلفو مشتریانو بېلا بېلې اړتیاوې پوره کړي. په Lloyd بانک کې د محصولاتو او د نړیوالې معاملې د بانکدارۍ څانګې عمومي مدیر اډرین واکر وايي چې د نړۍ

چې له خپل اضافه (مازاد) مبلغ څخه د پانګونې په فرصتونو کې ګټه واخلي. شرکتونه د پولې هاخوا سیالیت اړوند ننگونو سره مخ دي او په نورو ځانګړو سیمو کې یې نغدي پیسې بندې پاتې دي.

سره له دې چې ډیجیټلي اداینو چټکه او په زړه پورې وده کړې ده خو د چک پخوانی سیستم لا هم خپل ارزښت لري. نوموړی وايي "که رښتیا ووايم نو فکر کوم چې خلک په دې باور دي چې دغه چکونه به اوس په بشپړه توګه لویډلي وي، خو بیا هم د اداینې د صنعت د پام وړ برخه جوړوي.

ښاغلي واکر وايي "سره له دې چې زه په خپله سوداګرۍ کې د ډیجیټلي اداینې چټکه وده وینم. موږ هر کال تر ۱.۶ تریلیون پاونډ پورې اداینې د خپل ډیجیټلي سیستم له لارې تر سره کوو او هر کال د ډیجیټلي اداینو تر ۱۲ سلنې زیاتوالي شاهد یو. د لومړي ځل لپاره ډیجیټلي اداینو د نغدي یا چک اداینو په پرتله زیاتوالی موندلی، خو چک لا هم د کوچني او منځني تشبثاتو او د منځني بازار د مشتریانو لپاره یو ډیر مهمه وسیله ګڼل کیږي.

د اداینې د کارت ننگونه

د سوداګریز کارتونو په سوداګرۍ کې بانکونه اړ دي چې د تنظیم، نوښت او د اطلاعاتو د مدیریت په ګډون یو شمیر مسایلو ته لاسرسی ولري. سړ کال په اروپا کې د کارتونو په سکتور کې

د پام وړ تنظیمي پرمختګ د اروپا د پارلمان لخوا د یوې مقررې تصویبول ګڼل کیږي چې د کارت په معاملو کې د تبادلې مصرفونو د لا غوره اجراء لپاره زمینه برابروي. دا هغه مصرفونه دي چې د ترلاسه کوونکي بانک (هغه بانک چې سوداګرو ته خدمتونه برابروي) لخوا ویشوونکي بانک (هغه بانک چې کارت درلودونکو ته کارتونه ویشي) اداء کیږي، چې بیا یې ترلاسه کوونکی بانک له سوداګر څخه بیرته اخلي.

په Lloyd بانک کې د سوداګریزو کارتونو او د هغه د حل لارو د ځانګړې مشر آیدین واش وايي "اوس مهال پر تبادلوي مصرفونو باندې ډیر تمرکز شوی دی. موږ د پولې هاخوا حصول لپاره د ویزې یو پروګرام ورپیژندلی دی خو د اروپايي ټولنې ځینې التزامات پر ځای کړای شي.

په بریتانیا کې د HM خزانه دارۍ په دې ورستیو کې یو شمیر قوانین وړاندې کړي دي او ترلاسه کوونکي بانکونه یې اړ کړي دي خو سوداګرو ته د بانکونو ترمنځ د اداینو د پخواني (BACS) سیستم پر ځای چې له درې تر پنځو زیاتې ورځې نیسي د اداینو د چټکو خدمتونو یا Faster Payments Service له لارې اداینه وکړي.

اغلی واش وايي "نوی مقرر کولی شي عملاً د نوښت لپاره لاره هواره کړي. د بیلګې په توګه، د اروپايي ټولنې د

تبادلوي مصرفونو د مقررې په جوړښت کې موږ هم د خپلې بېې ټاکنې تګلارو په بدلولو او د لا رڼې پروسې په ورپیژندلو سره مشتریانو لپاره نوښتونه وړاندې کوو".

د کمپنۍ د کارت معاملو څخه راټول شوی ډیری معلومات سهامی مشتری ته لیردول کېدای شي او که چیرې تجزیه شي نو ډیره ګټوره پرې وځي. نوموړې وايي دا کار کولی شي چې د کارکوونکي د بیلګې په توګه د هوايي سفر د لګښت په اړه پوهه رامنځ ته کړي. د دې ترڅنګ د درغلیو د مدیریت چارې پر مخ وړی شي".

اغلی واش وايي دا چې له معلوماتو سره څه ترسره کېدای شي په واقعیت کې ډېره ګټوره دی. په بریتانیا کې Lloyd بانک یو له هغو لویو بانکونو څخه دی چې خپلو مشتریانو ته زیات کارتونه ویشي چې په مرسته یې د مشتری د لګښتونو په اړه زیاته پوهه او درک رامنځ ته کېږي. دا کېدای شي په ګمنامه توګه وکارول شي خو لوی سوداګر د مشتریانو د رفتار په اړه خبر کړل شي او دا چې د خپلو سوداګریزو فرصتونو د ودې لپاره څه باید تر سره کړي".

سرچینه: د بانکر خپرونه

ژباړن: مسعود ودان

نقش زعفران در رشد و شکوفایی اقتصاد افغانستان

بخش دوم

زراعت دانشگاه‌های مختلف افغانستان و برخی روسای ادارات دولتی از ۱۷ ولایت کشور اشتراک نموده که بصورت علمی و اکادمیک روی افزایش کشت و تولید زعفران در افغانستان تبادل نظر کردند.

کنفرانس‌ها به هدف گسترش کشت، افزایش تولید، بهبود پروسس و بازاریابی جهانی برای فروش بیشتر زعفران و دیگر نباتات طبی افغانستان انجام شد. هدف دیگر از برگزاری همچو کنفرانس‌ها،

محصول به کار گیرد. کشت و زرع آسان، نیاز کم به آب، سازگاری آسان با آب و هوای نواحی غربی افغانستان و علاقه زارعین برای تولید این محصول باعث شده است که کشت این محصول ارزشمند در افغانستان با رشد چشمگیری روبرو شود.

کنفرانس‌های متعدد در این باره گشایش یافته بود که از کشورهای مانند ایران، هندوستان، پاکستان، ازبکستان و تاجکستان همراه با شماری از استادان

زعفران بر خلاف گفته برخی از افراد که آن را نبات وارداتی می‌دانند، هفت صد سال قبل در ولایت هرات از سوی زمین داران کشت می‌شده است. این نبات در حال حاضر بهای زیادی در بازارهای جهانی دارد و بدیل مناسبی برای کوکنار محسوب می‌شود. اقتصاددانان می‌گویند با افزایش تولید زعفران، دولت باید تمام تلاش خود را برای فراهم کردن تسهیلات و امکانات لازم جهت سرمایه‌گذاری تجار بر روی این

تشویق دهاقین برای کشت زعفران و دست کشیدن از کشت مواد مخدر عنوان شده است. مسئولان وزارت مبارزه علیه مواد مخدر در این کنفرانس تلاش کردند تا گیاه زعفران را به عنوان گیاه پر درآمد و جایگزین برای کشت کوکنار معرفی کنند.

باین حال شماری از زعفران کاران و استادان دانشکده زراعت ولایت هرات با اشاره به کیفیت و مساعد بودن خاک هرات برای کشت گیاه زعفران خواهان حمایت بیشتر مسئولان دولت افغانستان در حمایت از این گیاه هستند. آنان می گویند بسته بندی تقلبی زعفران افغانستان در کشورهای همسایه یکی دیگر از چالش هایی است که مانع معرفی آن در بازار جهانی می شود. آنان می گویند نبود تصدیق نامه جهانی و عدم حمایت دولت از زعفران کاران در افغانستان سبب شده است تا زعفران افغانستان به نام کشورهای خارجی صادر گردد. اگر دولت افغانستان بتواند این نبات گرانها را بطور درست آن به جهان معرفی نماید این طلای سرخ می تواند، نبات استراتژیک برای رشد و توسعه اقتصاد افغانستان باشد.

زعفران که به طلای سرخ مشهور است در جریان ۸ سال اخیر جایگزین کشت

خشخاش در غرب افغانستان شده و توانسته مقام نخست را در جهان به دست آورد. فعلاً در افغانستان، بیش از ۳۸۰ هکتار زمین، زعفران کشت می شود و در طول ۳ سال، بسیاری کارها در رونق کشت زعفران از طرف خود مردم صورت گرفته است که می تواند بدیل خوبی برای کشت کوکنار شود.

گفته می شود که احتمالاً عواید زعفران تا چند سال دیگر به ۳ صد ملیون دالر برسد. عده ای از کارشناسان به این باور اند که وزارت زراعت افغانستان، اخیراً تلاش های بیشتری در جهت بهبود و پیشرفت سیستم زراعتی در کشور انجام داده که تا اندازه ای امیدوارکننده به نظر می رسد. افغانستان، اساساً یک کشور زراعتی بوده و احیای زیربنای زراعتی می تواند در رشد اقتصادی کشور سهم ارزنده ای ایفاء کند؛ اما این همه نیاز به کار صادقانه از طرف ارگان های ذیربط دولتی و غیردولتی دارند که در این راستا به سرمایه گذاری بپردازند.

مشکل عمده ای که افغانستان در طی چند دهه اخیر در بخش زراعت و سایر عرصه ها با آن مواجه بوده این است که مسئولان مربوطه برای جلب توجه و ازدیاد اعتماد خویش در بین مردم، همیشه از طرح پلان های کاری حرف

زده؛ اما هیچگاه به تطبیق دقیق طرح ها و برنامه های خویش نپرداخته اند. کارشناسان امور بر این باور اند که عدم تطبیق این پلان ها، نشاندهنده عدم کارآیی و دلسوزی مقام ها نسبت به مردم و کشور می باشد؛ زیرا چنین پنداشته می شود که مقام های مسئول با وجود امکانات دست داشته و جذب کمک ها برای تطبیق پلان های خویش، اقدام های عملی از خود نشان نداده اند و تمام طرح ها و برنامه ها تنها روی کاغذ باقی مانده اند.

تجربه کشت زعفران در هرات؛ نمونه ی خوبی از حرکت های خودجوش و مردمی به شمار می رود. زمینداران و دهاقین هرات در کشت زعفران به عنوان بدیل کوکنار به موفقیت خوبی دست یافته اند. فعلاً در روش کشت سنتی زعفران، از هر جریب زمین از ۱ الی ۳ کیلوگرام زعفران برداشت می شود که هر کیلوی آن از ۴ تا ۵ هزار دالر خرید و فروش می شود. مقام های دولتی به این نظر اند که زعفران افغانستان در منطقه بدیل ندارد، زیرا از کیفیت خاصی بر خوردار بوده است.

فرصت ها برای کشت زعفران در کشور

در حال حاضر تعدادی از کمپنی های

اروپايي و امريكايي اظهار علاقمندی نموده اند تا زعفران افغانستان را خريداری نمايند، اما برای صادرات اين محصول بايد اقدامات ذيل از طريق دولت صورت گيرد.

1. ايجاد استندرد های ملی و بين المللی برای زعفران افغانی، فرصت خوب برای زعفران افغانستان است تا با نورم ها و معيارهای بين المللی تهيه و آماده گردد.

2. گرفتن مجوز (ISO۱) برای زعفران افغانستان: گرفتن مجوز از اين سازمان بين المللی برای بلند بردن اعتبار و جایگاه زعفران افغانستان در سطح بين المللی مهم محسوب می شود.

3. ايجاد brand يا نشانی يا علامت تجارتي برای زعفران افغانستان به منظور عرضه در بازارهای جهانی: متأسفانه بيشترين کالاهای و امتعه افغانستان از قالين افغانستان گرفته تا زعفران امروز بشکل تقلبی و بنام توليدات کشور های خارجی مخصوصاً کشور های همسايه در مارکيت های جهانی عرضه می شود که بيشترين نفع را کشورهای همجوار می برند. اين یک فرصت

طلایی است تا زعفران افغانی و ساير محصولات کشور با مارک و نشانه افغانی در بازارهای جهانی عرضه گردد.

4. فراهم نمودن تسهیلات برای توليد کنندگان و صادرکنندگان زعفران، جهت شرکت در نمايشگاه های بين المللی.

5. ايجاد سیستم قرنطینه نباتی جهت کنترل واردات پياز زعفران به منظور جلوگیری از ورود پياز بی کیفیت و آفات و امراض مختلفه زعفران.

6. ايجاد مراکز پروسس و بسته بندی زعفران در سطح ولسوالی ها و مراکز ولايات مناطق عمده توليد زعفران.

7. سرمايه گذاری های هنگفت برای افزايش توليدات زعفران.

8. کمک به دسترسی دهاقين به امکانات و تکنالوژی جديد در بخش توليد، پروسس و بسته بندی زعفران با کیفیت عالی و همچنان در حال حاضر موجوديت یکباب لابراتوار کنترل کیفیت زعفران، توزیع ۱۶ دستگاه خشک کن زعفران، احداث بيشتر از ۳۰۰ بانک

پياز زعفران، فعالیت در شرکت خصوصی داخلی در بخش توليد، پروسس و بازاریابی زعفران، تأسیس ۴ انجمن زعفران کاران مردان و ۲ انجمن زعفران کاران زنان، علاقمندی شرکت های بين المللی، در امريکا و اروپا برای خريد زعفران افغانی و حمايت جامعه بين المللی از جمله فرصت های طلایی می باشد که در صورت استفاده از آنها دورنمای امیدوار کننده را برای انکشاف زعفران در افغانستان به تصویر خواهد کشيد.

امروز برای کشت زعفران در افغانستان فضای مناسب به میان آمده است، زیرا یکی از بزرگترین توليد کنندگان زعفران ايران می باشد که در اثر تحریم های غرب میزان صادرات آن کاهش یافته است و افغانستان با استفاده از فرصت طلایی می تواند بازارهای فروش خوبی را بدست آورده و از زعفران به حيث یک قلم مهم صادراتی استفاده کند.

زعفران هرات بهترین زعفران در جهان

بعد از تحقیقات انجام شده بر روی زعفران افغانستان از سوی یک مؤسسه

امریکایی در امریکا، زعفران ولایت هرات دارای بهترین کیفیت از لحاظ رنگ و طعم در سطح جهان شناخته شده است. خدمات بشری کاتولیکها در هرات، به مطبوعات گفته که اخیراً یکصد گرام زعفران هرات به شکل نمونه به امریکا ارسال شد و در نهایت ثابت گردید که کیفیت و رنگ زعفران افغانستان در بین حاصلات زعفران سایر کشورها در مقام نخست قرار دارد.

مسئولین ترویج ریاست زراعت و آبیاری هرات میگوید که فرانسه وعده داده است که دستگاه های بسته بندی زعفران را به افغانستان کمک کند و در این صورت زعفران بنام و علامت خاص افغانستان به بازار های جهانی صادر خواهد شد.

زعفران کشور مطابق استانداردهای بین المللی

استندرد سازی زعفران بهترین فرصت برای افزایش و توسعه صادرات زعفران به شمار می آید، استانداردهای بین المللی توسط موسسه استندرد بین المللی International Standard Organization که به آن ISO گفته میشود تدوین میگردد. این مؤسسه یک اتحاد بین المللی از مؤسسات استندرد کشورهای عضو میباشد که امور مربوط

به استانداردهای بین المللی از طریق کمیته های فنی برگزار میگردد.

اولین استندرد زعفران به شماره ISO ۳۶۳۴ در دسمبر ۱۹۷۸ توسط نمایندگان کشورهای برازیل، بلغارستان، کنیا، لهستان، رومانی، چکسلواکی، اتیوپی، فرانسه، تایلند، ترکیه، انگلستان، افریقای جنوبی، فلسطین، هندوستان، قبرس، مصر به تصویب رسید. طوریکه در این فهرست مشاهده میشود، ایران به عنوان بزرگترین تولیدکننده زعفران نماینده ای نداشته است.

کسب استانداردهای جهانی نه تنها به دلایل اصول کیفی و کمی بلکه از نظر بازارهای بین المللی و حضور در بازارهای جهانی و تهیه تدارکات حایز اهمیت است. توجه به مقررات جهانی بویژه مقررات جدید اتحادیه اروپا، حضور محصولات غذایی کشورما بخصوص زعفران را در صحنه های بین المللی سهل تر میسازد، با احیا و رعایت استانداردهای ملی و بین المللی میتوان به مارکیت های جهانی دست یافت.

بارعایت معیارهای بین المللی زعفران با آن خصوصیات (طبی، غذایی، اقتصادی، اشتغالزایی و عطری) که دارد به زودی می تواند در تمام بازارهای جهانی نفوذ نماید و نقش اساسی را برای

کشورهای تولید کننده ایفاء خواهد نمود. خوشبختانه امروز کشور عزیزما افغانستان عضویت سازمان بین المللی استندرد (ISO) را کسب نموده است و میتواند از این محصول پربها برای رشد اقتصاد کشور بصورت اعظمی استفاده نماید. همچنان زعفران افغانستان به حیث یگانه زعفران خوب و باکیفیت در جهان شناخته شده است. اگر ما این طلای سرخ (زعفران) را مطابق با معیارهای جهانی آماده سازیم و در مارکیت های بین المللی عرضه نمائیم بدون شک در انکشاف اقتصاد کشور تغییرات اساسی بوجود خواهد آمد و از اقلام های عمده صادرات کشور به شمار خواهد آمد، برعلاوه در بلند بردن GDP کشور نیز نقش خواهد داشت.

قابل ذکر است که امروز در کشور افراد و اشخاص متخصص وجود دارند که بتوانند حاصلات و تولیدات زعفران را با نشان افغانی و نورم و استانداردهای بین المللی بسته بندی نمایند تا دوباره این محصول مسترد نه شود و بیشترین فایده را بدست آورند. ■

لیسانس اقتصاد پوهنتون کابل
غلام حسن زاهدی

ادامه دارد

رئیس جمهور چین به ایالات متحده امریکا

رئیس جمهور چین که هفته قبل به ایالات متحده امریکا سفر کرده بود، در شهر سیاتل در باره اصلاحات و شرایط اقتصادی و اتهام حملات سایبری که متوجه کشورش است، سخنانی نمود. این اولین سفر رسمی آقای شی جین پینگ در مقام ریاست جمهوری چین به امریکا میباشد.

وی در این سفر خطاب به مردم امریکا گفت که اصلاحات اقتصادی کشور چین به مردم کشورش این امکان را می دهد تا زندگی بهتری داشته باشند.

آقای شی به رهبران شرکت های تجاری امریکا اطمینان داد که به سرمایه گذاران خارجی در چین با عدالت رفتار خواهد شد و کشورش نرخ پول خود را برای تقویت صادرات دستکاری نخواهد کرد.

بانک مرکزی چین اخیراً چندین بار، نرخ برابری پول ملی این کشور را کاهش داد.

این اقدام بانک مرکزی چین به دنبال کاهش شدید صادرات این کشور صورت گرفت و هدف از آن، کاهش

بهای اقلام صادراتی چین در خارج و در نتیجه، افزایش صادرات است.

ضعف یوان پول رایج چین باعث بروز تنش میان چین و شرکای تجاری این کشور از جمله امریکا شده است. امریکا از دولت چین خواسته است تا اجازه دهد بازار ارز نرخ یوان را تعیین کند.

یورو نیوز

رویال داچ شل شرکت په یوه اعلامیه کې ویلي، چې دغه شرکت د اوس لپاره په شمالي قطب کې د الاسکا په سواحلو کې کیندنې په ټپه درولې.

شل د چوکچي په سندونو کې د اصلي خاکانو له کیندنو لاسته راغلې پایلې ناهیلې کوونکې وبللې.

دغه شرکت ویلي، د دغو خاکانو له کیندنو لاسته راغلي تېل او ګاز په دغه سیمه کې د پرمختګ تضمین نه شي کولی.

شل شرکت شاوخوا ۷ میلیارد ډالره د چوکچي په سندونو کې خامو تیلو او ګاز کشفولو ته ځانګړي کړي. په امریکا کې د شل شرکت مشر ماروین اودم

ویلي، په دغه سیمه کې د پرمختګ پایلې ناهیلې کوونکې دي.

خو ښاغلي اودم پر دې ټینګار وکړ چې دغه سیمه د امریکا او الاسکا لپاره ستراتیژیک ارزښت لري.

د چاپیریال ساتنې فعالان په شمالي قطب کې له کیندنې سره مخالف دي او دوی ډاډمن دي چې صنعتي فعالیتونه او ګلخانه یي ګازات قطبي خرسو ته ګواښ زیات وي.

د بي بي سي د خبریال په خبره، د خامو تېلو د بېي را ټیټېدل او د کیندنې لوړه بیه د دې لامل شوې چې شل شرکت پرېکړه وکړي د مالي لوړ توان منلو پرځای دغه پروژه د کار په لومړیو کې په ټپه ودروي.

صندوق بین المللی پول می گوید رشد اقتصاد جهان، امسال و سال آینده به آن اندازه که قبلاً پیش بینی می شد، نخواهد بود.

صندوق بین المللی پول در گزارشی گفته است که انتظار می رود رشد اقتصادی امسال به سه و یک دهم درصد و سال آینده میلادی به سه و شش دهم درصد برسد.

«

این نهاد پولی بین‌المللی می‌گوید برای پنجمین سال متوالی، رشد اقتصادی در کشورهای با اقتصاد نوظهور در حال کندتر شدن است که بیشترین تاثیر آن در کشورهای برزیل، آفریقای جنوبی، نیجریه و روسیه خواهد بود.

صندوق بین‌المللی پول گفته است که یک دلیل مهم برای چنین رشدی، تلاش‌های چین برای کندتر کردن و باثبات‌تر ساختن رشد اقتصادی خود است. چین دومین اقتصاد بزرگ دنیا است.

کشورهای توسعه یافته طبق اظهارات مسئولین صندوق بین‌المللی پول از رشد اقتصادی بهتری برخوردار خواهند بود که دلیل آن به گفته این نهاد مالی، بهبود نسبی وضعیت منطقه اقتصادی یورو و بازگشت رونق اقتصادی به جاپان است.

صندوق بین‌المللی پول در بخش دیگری از گزارش خود می‌نویسد که کشورهای تولیدکننده نفت مانند نیجریه و روسیه از کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی و کاهش صادرات لطمه خورده‌اند.

این صندوق گفت که اصلاحات اقتصادی کشور ایران قابل توجه بوده است، اما رشد اقتصادی این کشور امسال بین نیم درصد مثبت تا نیم درصد منفی خواهد بود.

در صورت لغو تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران، رشد اقتصادی سال آینده آن کشور بسیار بالاتر خواهد بود.

بی بی سی

سویس د فولکس واگن هغو گاډو پر پلور لنډ مهالی بندیز لگولی، چې د ازموښت پر مهال روغتیا ته د زیان رسوونکي غاز رېښتینې کچې د نه په ډاګه کولو لپاره په کې سافټ وېیر لګېدلی.

د دغه ګام له امله ښایي شاوخوا ۱۸۰۰۰۰ ګاډي اغېزمن شي.

دا پرېکړه وروسته له هغې شوې چې د نړۍ د ګاډو جوړونې تر ټولو ستر شرکت فولکس واگن امریکا کې دا ومنله، چې نژدې ۱۱ میلیونه ډیزلي ګاډي یې په داسې پروګرام سمبال دي، چې د ازموینې پر مهال به یې روغتیا ته د زیان رسوونکي ګاز رېښتینې کچه نه ښووله.

د دغه بندیز اعلان د جمعې په ورځ (سپتمبر ۲۵) د سویس د سرکونو چارو سمبالوونکې ادارې وکړ.

دغې ادارې په خپله وینا پاڼه کې لیکلي چې د دغه ګام له امله ښایي د سکودا، وي ډبلیو اوډي او سیات ماډل ټول هغه ډیزلي ګاډي اغېزمن شي چې په ۱.۲، ۱.۶، او ۲.۰ لیتره ماشین (اېنجن) سمبال دي.

د دې تر څنګ مېتایس میولر د فولکس واگن نوی اجرایوي مشر ټاکل شوی.

نوموړی وروسته له هغې وټاکل شو چې د دغه شرکت پخواني مشر ماتهېن وېنټرکورن تېره اونی له دندې ګوښه شو.

میولر د دندې له پیل سره سم وویل چې د شرکت له لاسه ورکړی باور بېرته پر ځای کول به یې لومړیتوب وي. □

نوموړي وویل

"زما تر ټولو لومړۍ هڅه به دا وي چې د فولکس واگن شرکت باور بېرته پر ځای کړم" متصدی صفحه راضیه کشتگر مسؤول برگزاری کنفرانس های

د افغانستان بانک

مختصری در مورد بازار کار، بازار کالا و نیروی انسانی

یکی از مهمترین عوامل تولید، نیروی انسانی است که از طریق مشارکت در تولید چه از لحاظ فیزیکی، فکری و مدیریتی و یا با استفاده از تکنالوژی، نقش نهایت سازنده را ایفاء می نماید و به جرأت می توان گفت که از طریق برنامه ریزی صحیح و متکی بر اصول و ضوابط علمی، نیروی انسانی کار می تواند اوضاع اقتصادی مطلوبی را فراهم سازد.

اینکه کار گران چگونه تصمیم می گیرند تا شغلی را انتخاب کنند و انگیزه های آنان در گزینش شغل های مورد علاقه شان چیست یا هم مزد و اشتغال

شان چگونه تعیین می گردد؟ از جمله موضوعاتی اند که در قالب مفاهیم عرضه کار و تقاضا برای نیروی انسانی در اقتصاد کار، مورد بررسی، تجزیه و تحلیل قرار می گیرند.

کارگر در تصمیم خود، آزادانه عمل نموده و تحت تأثیر هیچ نوع فشار قرار ندارد، بنا برین بر اساس پایه های اصول فکری، باید فضای خاص کاری را برای آنها ایجاد کرد، زیرا فرد در بازار کار بر اساس انتخاب خود عمل می نماید، کارگر ناگزیر است تا اقدام به انتخاب نموده و در برطرف کردن بخشی از خواسته های خود با توجه به مزدی که

بدست می آورند، آنهایی را برگزینند که مطلوبیت وی را به حد اکثر می رساند، مطلوبیت در حقیقت یک امر ذهنی بوده که شامل کالا های مادی نمی گردد و بازار کار را از دیگر بازار ها مانند بازار محصولات و سایر بازار ها متمایز می سازد که به ویژگیهای آن در ادامه بطور خلاصه اشاره می گردد.

خصوصیات بازار های کار
۱- از اصطلاح بازار کار می توان هزاران نوع بازار متناسب با انواع گوناگون کار را بدست آورد که از شغل های ساده نظیر کار در رستوران ها تا عملیات جراحی در شفاخانه و سایر بخش های زندگی بخش وسیعی از بازار کار می باشند، از نظر جغرافیایی می توان از بازار های کار گران محلی مانند کار گران ساده، از کار گران ملی مانند استادان پوهنتون ها و از کار گران بین المللی مانند داکتران بخش های صحتی و دانشمندان یاد آوری نمود.

در بازار کار، جابجایی نیروی کار در یک نهاد امکان پذیر است، اما این جابجایی ها به سهولت و بدون هزینه انجام نمی شود، موانع در این مسیر به حدی فراوان است که گاهی تغییر فرد در بازار کار را غیر ممکن می سازد.

۲- بازار محصولات مانند گندم، جوار و ... برخلاف بازار کار دارای مکان برای فروش و مبادله می باشند، بین

قیمت فروش و مکان آنها ارتباط موجود بوده، اما بازار کارچنین نیست، زیرا سطح دستمزد و دیگر شرایط اشتغال بین کارگر و کارفرمایان مختلف بوده و می تواند به نحو قابل ملاحظه از هم متفاوت باشند.

۳- بسیاری از محصولات بخصوص مواد اولیه کاملاً استندرد شده اند، اما کارگران استندرد شده نمی باشند، کالاها و محصولات عمدتاً از لحاظ خصوصیات فزیکایی با هم مشابه می باشند، اما ظرفیت کاری کارگران از هم تا حدی ناشناخته است، کارگران از لحاظ سن، استعداد، توانایی، مهارت، جنس و ... با هم متفاوت اند و هر کدام از این خصوصیت ها بر کار آرایشی تولیدی کارگران نهایت مؤثر است. کارفرمایان در موقع انتخاب کارگران به عوامل فوق توجه کافی نموده و تلاش می نماید تا بهترین کارگران را از طریق آزمون های ورودی با میزان تحصیلات آنان انتخاب کنند، در چنین حالت احتمال رخ دادن اشتباه در انتخاب وجود دارد که عمدتاً پس از یک دوره آزمایشی انتخاب نهایی صورت می گیرد.

۴- تداوم و استمرار اشتغال

تداوم یا استمرار اشتغال یکی از ویژگیهای مهم بازار کار شمرده می شود، زیرا کارگر معمولاً انتظار دارد به شرط رعایت وضعیت کاری برای مدت دایم استخدام شود، این امر هم برای کارگر و هم برای کارفرما اقتصادی تمام

می شود، کارگر برای تصدی شغل، آموزش می بیند، همچنان در جریان کار تجربه حاصل می نماید، بنا برین کارفرما برای ارتقای ظرفیت مهارت کارگر سرمایه گذاری می نماید، این یک حقیقت مسلم است که در صورت ترک و یا قطع ارتباط کارگر این سرمایه گذاری از بین می رود.

حتی اگر کسیکه عین مهارت را دارد، بجای فردی که با تصدی قطع رابطه نموده مقرر شود، این تقررری باعث گسستن روابط گروهی میان سایر کارگران میشود، زیرا آنها در عمل تجربه کرده اند که چگونه بطور هماهنگ با یک دیگر به شکل گروهی فعالیت کنند. آنها همچنان استمرار شغل را بر تغییر شغل ترجیح می دهند. زیرا افزایش سالیانه کار باعث منافع رخصتی های طولانی، احساس امنیت بیشتر و حقوق بازنشستگی بالاتر را با خود دارد.

۵- حضور کارگر در بازار کار

ما می دانیم که در بازار کار بر خلاف بازار محصولات، کارگر بطور فزیکایی در بازار کار حاضر می باشد. در بازار کار پیچیدگی اشتغال موضوع جستجوی شغل را با مشکلاتی مواجه ساخته است، زیرا بعد از استخدام زمانی که کارگر عملاً به کار آغاز مینماید، برایش ثابت می گردد که انتخاب او اشتباه بوده، شغل را ترک و خود را بیکار نموده و مجدداً در جستجوی شغل جدید می شود.

همچنان کارفرما نیز بر اساس اطلاعات محدودی که دارد، کارگری را که تحصیل کرده است، استخدام می نماید، اما در دوره آزمایشی برایش ثابت میگردد که کارگر استخدام شده مورد نظرش نیست، بنا برین عرصه ناقص بودن اطلاعات هم از طرف کارگر و هم از طرف کارفرما به مشاهده می رسد.

۶- کارگران در چانه زنی ها موضع ضعیف دارند

یکی دیگر از ویژگیهای بازار کار موضع ضعف کارگر در بازار کار می باشد که بازار کار را از دیگر بازارها مجزا می سازد، عموماً تعداد زیادی از کارگران در جستجوی شغل می باشند، اما جاهای خالی موجود برای اشتغال آنها مناسب نیست، کارگری که دانش محدود تری دارد، به دنبال کاری است که هر چند بد است، سریع تر به دست آید، اما کارفرما می تواند منتظر بماند و از میان داوطلبان زیادی که در جستجوی شغل می باشند کارگر مناسب را برای خود انتخاب نماید، بنا گفته می توانیم که کارفرما در تنظیم وضعیت اشتغال موضع و موقف قوی تری نسبت به کارگر دارد. □

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

اقتصاد کار و نیروی انسانی / نوشته داکتر حسن

سبحانی

www.vista.ir

www.mtmeisam.blogfa.com

www.ensani.ir

تلاش برای موفقیت در کار

این روزها همه به دنبال موفقیت در کار هستند. در شرایط کنونی نیل به موفقیت مستلزم یک سلسله اساسات و اصول است که با بکار گیری آن هر شخص می تواند به موفقیت دست یازد. حرفه ای شدن و موفقیت در آینده را باید از خودتان شروع کنید، اطمینان از اینکه در مسیر پیشرفت هستید یا خیر ابتدا از جزئیات شروع شده و بعد به

مسائل مهم تر خواهد رسید. داشتن یک مسیر شغلی موفق نیاز به افرادی دارد که موفق شدن را باور داشته باشند در اینجا ما استراتژی هایی را برای موفق بودن به شما معرفی می کنیم.

۱- روابط عمومی شما با دیگران چگونه است؟ آیا ارتباط کلامی خوبی دارید؟ صحبت کردن شما و گفت و گو با دیگران عامل مهمی در رسیدن به

موفقیت است شما به عنوان کارمند با ریس خود چگونه ارتباط کلامی برقرار میکنید؟ یا به عنوان مدیر با کارمندان چگونه سخن میگویند. آنچه که بیش از همه در یک روز کاری به آن نیاز داریم کلام و صحبت است. ارتباط کلامی خوب با دیگران و جدی گرفتن کار از عوامل مهم موفق بودن است. احترام گذاشتن و برخورد مناسب شما با

دیگران بسیار اثر گذار است.

۲- برای کاری که انجام می‌دهید تا چه اندازه ارزش قائل هستید؟ ارزش گذاری افراد روی کاری که انجام می‌دهند نشانه از مسئولیت پذیری آنهاست. قطعاً اگر کاری به درستی انجام نگیرد موفقیتی هم در کار نخواهد بود. ارزش گذاری شما روی کار و میل و علاقه به انجام کار در موفقیت بسیار اثر گذار است، افراد موفق کار را با علاقه و میل انجام داده و تمام توجه خود را روی کار متمرکز میکنند. وقتی برای انجام کار ارزش قائل باشید همه تلاش تان این است که کار با موفقیت انجام شود.

۳- اگر اهداف کاری شما بلند مدت بوده و میخواهید در کارتان بیش از آنچه که در حال حاضر دارید را به دست بیاورید باید مشتاق فرصت های کاری جدید باشید به این معنا که کار خود را در صورت وجود ظرفیت، ارتقا و توسعه دهید. حتی مشاوره یا راهنمایی به دیگران به شما در کسب تجربه ی بیشتر و در نهایت موفقیت های بیشتر کمک خواهد کرد. شما باید برای انجام کارهایی که در آن فرصت ارتقا و توسعه را به شما میدهد، مشتاق باشید.

۴- مهارت های تان را افزایش دهید. هرچه بیشتر یاد بگیرید به موفقیت نزدیکتر می شوید. مهارت ها فقط

آموزشی نیستند. مهارت صحبت کردن، مذاکره کردن، ارتباط خوب و... اینها به شما کمک میکند تا پیشرفت کنید. این مهارت های بین فردی نقش مهمی در موفق بودن شما دارد. این گونه مهارتها باعث میشود دیگران بیشتر علاقه مند به ارتباط با شما و همکاری با شما باشد و تداوم این روند درهای جدیدی از موفقیت را به سوی شما خواهد گشود.

۵- خلاقیت را فراموش نکنید. هرگز نباید از آزمودن طرح های کاری در هراس باشید اینها خود باعث خلاقیت در کار میشوند. افراد موفق از فرصت های کاری برای حل مشکلاتی که در کار به وجود می آید استفاده میکنند در اصل آنها از مشکلات برای کسب تجربه بیشتر کمک میگیرند.

۶- توسعه روابط کاری با دیگران باعث می شود بتوانید از تجربه افراد حرفه ای استفاده کنید و این شما را به موفقیت نزدیک تر می کند. مطالعات اخیرا نشان داده است که وجود ۴ تا ۵ راهنما یا مشاور تاثیر خوبی را روی موفقیت شرکت ها می گذارد، بنابراین استفاده از تجربیات دیگران و توسعه روابط کاری به شما کمک میکند یک گام به موفقیت نزدیک تر شوید.

۷- تجربیات خودتان را در اختیار دیگران بگذارید: هر کسی این هنر را ندارد که

از تجربیاتش برای دیگران سخن بگوید چون این تجربیات شما در اصل با تلاش و کوشش به دست آمده همانطور که از تجربیات دیگران استفاده میکنید تجربیات خودتان را در اختیار دیگران قرار دهید. با این کار شما حرفه ای تر جلوه میکنید و حتما به موفقیت تان کمک خواهد کرد. ۸- همیشه به دنبال یادگیری چیزهای جدید باشید. هر چیزی که مربوط به کار و حرفه تان میشود و به علم شما کمک میکند، میتواند به موفقیت شما کمک کند. هرچه که به آموخته هایتان افزوده شود به نفع شما خواهد بود. □

زیرک ملیا

توليد کليد رفع نياز مندي هاي مردم

برخي ديگر توليد را انجام بخشي از فعاليت هايي مي پندارند که به وسيله آن عوامل و منابع توليدي تغيير شکل مي يابند و به کالاها و خدمات تبديل و عرضه مي گردند. به طور کلي ميتوان گفت که توليد عبارت از روند ترکيب عوامل توليد براي تهيه کالاها و خدمات مورد نياز انسانها است.

استفاده موثر و ارزان از منابع مادي، نيروي کار و منابع مالي غرض توليد با

ميشود و يا بوجود آوردن کالا و خدمات با استفاده از نهاده ها و عوامل، توليد است که طبق نيازمندي هاي انسانها صورت ميگيرد، يعني توليد محصول بخشي از مطلوبيت بشر را برآورده مي نمايد. اما مفهوم وسيع توليد عبارت از ترکيب عوامل توليد غرض به وجود آوردن امتعه يا خدمات مي باشد. برخي توليد را ايجاد فايده و مطلوبيت براي رفع خواسته هاي انسان ها ميدانند و

توليد را موتور رشد اقتصادي و نقطه عزيمت براي آغاز رشد و توسعه مي دانند. توليد به عنوان راه حلي براي توسعه اقتصادي کشورها در قالب راهبردهاي مختلف توسعه مطرح ميشود. از سوي ديگر، دستيابي به رشد و توسعه اقتصادي در کشورها مي تواند در گرو توليد و گسترش سرمايه انساني باشد.

فعاليت هاي که توليد کالا يا خدمات مطلوب را بوجود بياورد توليد خوانده

شاخص مقدار عاید ملی و موثریت سرمایه گذاری و غیره می باشد.

گفته می توانیم که به دست آوردن موثریت اقتصادی همراه با تکنالوژی عصری و مدیریت درست از جمله مشکلات فرا راه تولیدات در کشور های عقب مانده به ویژه تعدادی از کشورهای آسیایی است. زیرا تا حال به صورت اساسی و کارا به تکنالوژی جدید آشنایی ندارند بنابر لازم است تا آموزش را در این عرصه تشدید بخشند و به پیشبرد فعالیت های تولیدی آماده شوند و به مشکلات در این عرصه کاهش به وجود آید. ■

زرلشت کارمند معینیت گمرکات و عواید وزارت مالیه

منابع: مبانی علم اقتصاد نوشته داکتر دولتشاهی

اصطلاحات اقتصادی نوشته داکتر نعمت الله

www.bsharat.com

www.borjigai.blogfa.com

اقتصادی و رشد مولدیت کار را به ارتباط تولید محصولات صنعتی مورد نظر، بیان نمایند. حجم سرمایه گذاری، مصرف تمام شد، مولدیت کار و مدت بدست آوردن مصارف سرمایه گذاری اضافی، از شاخص های اساسی موثریت نسبی به حساب می آیند که حجم و مقدار سرمایه گذاری را مشخص می سازد.

یکی از شاخص های موثریت اقتصادی مصارف تمام شد می باشد که مجموع مصارف سالانه یک تصدی و یا شرکت و انواع مشخص تولیدات را در بر می گیرد. موثریت تولیدی بر اساس استفاده درست از منابع مادی، قوای انسانی و مالی بخاطر استحصال تولیدات ارزان و با کیفیت عالی بدست آمده می تواند. افزایش موثریت تولید توسط رشد مولدیت کار و استفاده از تکنالوژی مدرن و همچنان بلند بردن سویه مسلکی پرسونل و سازماندهی درست و مطلوب تولید و مدیریت درست امکان پذیر است.

باید گفت که حاصل تقسیم تمام محصول اجتماعی در یک سال معین در تمام عرصه های اقتصاد ملی بر مصارف کار زننده علاوه به کار غیر زننده حاصل می شود.

فکتور دیگری که موثریت اقتصادی را در رابطه به کار تشریح میکند نسبت عاید ملی بر تعداد پرسونل می باشد. این

کیفیت عالی و مصارف بر اساس نتایج حاصله به صورت ثابت و دوامدار تا نیازمندی های جامعه را تکافونماید از موثریت های تولید محسوب می گردد. افزایش موثریت میتواند بوسیله بلند بردن مولدیت کار، ترویج و بکارگیری تکنالوژی عصری در تولید، بلند بردن سطح دانش مسلکی پرسونل، سازماندهی و مدیریت کارا در جهت تولید، بدست آید. باید گفت که موثریت اقتصادی در افزایش مولدیت کار بدست می آید. که به دو بخش تقسیم گردیده است.

شیوه و یا روش رشد و انکشاف تولیدی به صورت تشدید و روش رشد و انکشاف تولیدی به صورت غیر تشدید.

روش رشد و انکشاف تولیدی به صورت تشدید براساس استفاده کامل از ظرفیت های تولیدی تصدی و بکار بردن وسایل تولید موجود بدست می آید و رشد و انکشاف تولیدی به صورت غیر تشدید به سرمایه گذاری اضافه، افزایش تعداد پرسونل و... ضرورت می باشد، گفته می توانیم که اساس بلند بردن موثریت در روش رشد و انکشاف تولیدی به صورت تشدید است.

فکتور های که به موثریت مطلق و نسبی اندازه گیری کمک کننده است، باید عمدتاً معیار و اندازه موثریت

حقوق مالکیت معنوی بر اقتصاد کشور ها چه تاثیری دارد؟

هنوز در تمام کشور ها به ویژه کشور های در حال توسعه به بهترین نحو بکار گرفته نشده است. مالکیت معنوی، قدرت خلاقیت و ابتکار مربوط به آثار هنری یا حل مشکلات علمی، محدوده انحصاری هیچ کشور یا قومی نیست بلکه منبعی از توانایی های نامحدود است که در اختیار همگان قرار دارد. مالکیت معنوی نیروی است که می توان

حقوق مالکیت را حق اجتماعی به منظور استفاده از یک کالای اقتصادی تعریف می کند که این حق برای فرد خاص در نظر گرفته شده که قابلیت مبادله برای حقوق مشابه نسبت به کالاهای دیگر را دارد.

به تعبیر دبیر کل سازمان جهانی مالکیت فکری (معنوی) ابزار قدرت مند برای توسعه اقتصادی و ایجاد ثروت است که

حقوق مالکیت معنوی در معنی عام خود مجموعه قواعد و مقرراتی است که از فکر، خلاقیت و ابتکار بشر که دارای ارزش اقتصادی و قابل داد و ستد هستند حمایت کرده و در این راستا یک سلسله حقوق مادی محدود به زمان و حقوق معنوی دایم به پدید آورنده آن اعطا می نمایند.

همچنان فرهنگ اقتصادی پالگری و

از آن برای بهبود زندگی افراد و آینده ملل از لحاظ مادی، فرهنگی، و اجتماعی استفاده نمود.

فالوی، فوستر و گرینوی متعقداند که در خصوص حقوق مالکیت معنوی در ادبیات توسعه اقتصادی چنین دیدگاه وجود دارد که حقوق مالکیت معنوی مالکیتی را به وسیله قدرت قانونی بخشیدن به نوآوران ایجاد می کند. بر این اساس قدرت قانونی برای مدت زمان تعیین شده ای به نوآوران این حق را می دهد تا از استفاده غیر مجاز دیگران از ابداعات و نوآوری های خود جلوگیری به عمل آورند. در نتیجه، انگیزه ها و بازدهی ها بر سرمایه گزاری در تحقیق و توسعه افزایش یافته و سود های قابل توجهی را فراهم آورده که منجر به رشد اقتصادی کشورها میشود.

۱. حقوق مالکیت و انواع آن

امروز ارزش دانش، فناوری و اندیشه در فرایند تولید محصولات به مراتب بیش از گذشته افزایش یافته است. به عنوان مثال، ارزش ادویه و تجهیزات جدید و سایر محصولات با فناوری بالا تنها در جنس و ماده فیزیکی مورد استفاده آنها خلاصه نمیشود بلکه میزان ارزش آنها به میزان نوآوری، خلاقیت، ابتکار و نبوغی که در آنها به کار رفته است بستگی

دارد. امروز مفاهیمی چون اندیشه، نوآوری و خلاقیت پیش از گذشته ارزش مبادلاتی یافته است و به عنوان سرمایه های ارزشمند مورد حمایت واقع شده اند که این حمایت ها در قالب مفهوم کلی مالکیت معنوی بروز کرده است.

کنوانسیون تاسیس سازمان جهانی مالکیت معنوی در ماده ۲ بند ۸ مواردی را از موضوعات حقوق مالکیت معنوی بیان نموده است که میتوان به موارد زیر دسته بندی نمود.

۱.۲. موضوعات حقوق مالکیت

علمی، ادبی و هنری یا کپی رایت

- آثار علمی و ادبی شفاهی (اشعار، کنفرانس ها، خطابه ها، دفاعیات وکلا) و نوشته (کتاب، مجلات، جزوات)
- آثار صوتی یا سمعی (ترانه ها، منقبت ها و مداحی ها) و تصویری یا بصری (فلم، تیاتر، از طریق رادیو تلویزیو، تیاتر و سینما)
- آثار تزینی، نمایشی و تجسمی (انواع طرح های فرش، گلیم، عکاسی، معماری، صنایع دستی، پیکر تراشی، خوشنویسی)
- آثار کمپیوتری که در محیط کمپیوتری تولید میشوند

- آثار ترکیبی: منظور از ترکیبی اثری است دارای ظاهر واحد که در واقع از تنظیم، کنار هم قرار گرفتن و آمیختن مبتکرانه چند اثر ادبی و هنری به وجود می آید مانند ترجمه ای که تحقیق ها و نظرات شخصی مترجمان نیز به آن اضافه شده باشد یا تصویری که بر یک اثر موسیقی گذاشته شده باشد در مجموع اثر ترکیبی به شمار می روند. این اثر جدید که هویتی مستقل از اجزای خود دارد و جلوه ای از ابتکار خالق آن است مورد حمایت قانون نیز قرار میگیرد.

۲.۲. موضوعات حقوق مالکیت

صنعتی و تجارتي

- اختراع
- طرح های صنعتی
- علایم و نام های تجارتي
- نشانه های سخت مدار یکپارچه
- نشانه های مبادی جغرافیایی
- اطلاعات افشا نشده یا اسرار تجارتي
- حمایت در برابر رویه های غیر منصفانه

۳.۲. موضوعات حقوق مرتبط یا

جانبی

- آثار اجرایی مانند آروزها، کلمه

ها، تمثیل ها و برنامه های سرگرمی و مداحی

- صفحات صوتی که اجرای یک کارهنری را ضبط می نماید
- تولیدات سازمان های پخش صدا و تصویر

برخی از موارد مورد حمایت حقوقی مالکیت معنوی از قبل وجود داشته است. به عنوان نمونه مارک های تجارتي حدود ۳۰۰۰ سال پیش توسط هنرمندان هندی پیش از انتقال تولیدات شان توسط بازرگان ایرانی علامتی بر آنها ایجاد می کردند.

۲. تاریخچه حمایت از حقوق مالکیت معنوی در جهان

نیاز به حمایت بین المللی از مالکیت معنوی زمانی آشکار شد که کشورهای دیگر از حضور در نمایشگاه بین المللی اختراعات در شهر وین به سال ۱۸۷۳ خودداری کردند، زیرا آنها از این موضوع نگران بودند که ایده های شان به سرقت رود و در سایر کشور ها در تجارت مورد بهره برداری قرار گیرد. در سال ۱۸۸۳ "کنوانسیون پاریس برای حمایت از مالکیت صنعتی" تهیه شد و به امضا رسید و در سال ۱۸۸۴ با عضویت ۱۴ کشور لازم الاجرا گردید و بر اساس مقررات آن کنوانسیون، کشور های

عضو یک دفتر تشکیل دادند که وظیفه آن دفتر، انجام امور اداری از قبیل سازماندهی جلسات کشور های عضو بود.

در سال ۱۸۸۶ نیز با تصویب "کنوانسیون برن برای حمایت از آثار ادبی و هنری" حمایت از کپی رایت جنبه بین المللی یافت و کشور های عضو کنوانسیون برن نیز یک دفتر بین المللی تشکیل دادند که وظیفه امور اداری کنوانسیون را بر عهده داشت.

در سال ۱۹۵۳ به ابتکار دولت سویس این دو دفتر با هم ادغام شدند و سازمان بین المللی به نام دفتر بین المللی متحد برای حمایت از مالکیت معنوی تشکیل دادند. این سازمان کوچک که مرکز آن در برن سویس بود و هفت عضو داشت مبنای تشکیل سازمان جهانی مالکیت معنوی معاصر به موجب کنوانسیون ۱۹۶۷ استکهلم می باشد.

سازمان جهانی مالکیت معنوی در سال ۱۹۷۰ تاسیس شد و در سال ۱۹۷۴ به عنوان یکی از آژانس های تخصصی سازمان ملل متحد درآمد. اهداف این سازمان در چارچوب ارتقاء حمایت از دارایی فکری در سراسر دنیا با همکاری میان ۱۷۸ کشور عضو و تضمین همکاری اجرایی و اداری بین اتحادیه

های تاسیس یافته به منظور تامین حمایت در زمینه دارایی فکری می باشد. این سازمان یکی از سازمان های ۱۶ گانه تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد می باشد که متصدی امور مالکیت معنوی است. این سازمان با تشکیل سمینار ها و کنفرانس های بین المللی و اعزام کارشناسان به کشورهای عضو و غیر عضو سعی در تبیین اصول و مواضع خود دارد.

سازمان جهانی مالکیت معنوی ۲۷ معاهده، موافقت نامه، پروتوکول و پیمان نامه جهانی را پوشش می دهد. و تا هنوز کشور عزیز مان افغانستان از جمله اعضای این سازمان محسوب نمیشود. □ ادامه دارد

مهرزاد حیدریان نظارت کننده امور مالی
آمریت عمومی نظارت امور مالی

مختصری در باره سرمایه گذاری

سرمایه گذاری به معنی گذاشتن پول در چیزی یا کاری به منظور به دست آوردن فایده است و یا تعهد پول یا سرمایه برای خرید مالی وسایل یا دارایی های دیگر به منظور بدست آوردن فایده میباشد، مانند: پرداخت پول به خاطر خرید سهام برای بدست آوردن منفعت مشخص از آن میباشد.

سرمایه گذار میتواند یک شخص انفرادی، حکومت، یا یک شرکت باشد. همینطور تعریف فوق تمام اشکال سرمایه گذاری ها را به شمول سرمایه گذاری های شرکت ها در ماشین آلات، تجهیزات و سرمایه گذاری اشخاص در سهام، اسناد قرضه، اموال و دارائی های غیر منقول را در بر میگیرد.

«

باید گفت که رسیدن به هر هدفی در زندگی، بدون داشتن مفکوره، درک درست و برنامه مشخص ممکن نخواهد بود. انسانها برای رسیدن به اهداف خود ناگزیر به سرمایه گذاری اند. در پیشبرد این روند باید شناخت و درک درست از سرمایه گذاری موجود باشد و سرمایه گذار راه های درست سرمایه گذاری توأم با موفقیت را بشناسد، سرمایه گذاری با دریافت مشوره ها و اطلاعات درست در رابطه گام های استوار را در مسیر سرمایه گذاری بر دارند. با شروع سرمایه گذاری میزان آن مهم نیست، با هر مبلغی میتوان سرمایه گذاری نمود، اما همیشه باید به این موضوع توجه داشت که سرمایه گذاری درست و منطقی باشد. وقتی یک ارزش مشخص را از دست می دهیم در آینده در قبال آن باز دهی مشخص را بدست آوریم که به همین منظور سرمایه گذاری می شود. سرمایه گذاری باید آگاهانه و هوشمندانه صورت گیرد، به این مفهوم که در رابطه تصمیم آگاهانه اتخاذ گردد و سرمایه گذار شخصاً از نوع سرمایه گذاری نظارت داشته و از سرمایه خود محافظت داشته باشد که یقیناً از همین طریق میتواند فایده زیادی بدست آورد.

اگر سرمایه گذاری بزرگ و یا کوچک باشد در رابطه به سرمایه گذاری چیزی را بدانیم و بدان عمل کنیم که در این صورت میتوانیم سرمایه گذاری مناسب را در بین فرصت های متعددی انتخاب کرده باشیم. باید به سرمایه گذاری های کوچک اهمیت زیادی داد، زیرا با مدیریت دقیق به مرور زمان این سرمایه کوچک رشد می کند و در عین حال سرمایه گذار اعتبار، جسارت و جرئت بیشتر در امور سرمایه گذاری حاصل می نماید.

کلید سرمایه گذاری را محتاطانه و هوشیارانه با تجربه و آموخته های تان بدست بگیرید و همیشه در تلاش آموزش و کسب تجربه در مورد سرمایه و سرمایه گذاری باشید. این موضوع شما را به یک سرمایه گذار خوب و با مهارت تبدیل می نماید، زیرا با گذشت زمان به تجربه های تان افزوده شده و اشتباهات هم می تواند درس ارزشمندی در روند ارتقا شما محسوب گردد. برای موفقیت در امور سرمایه گذاری باید سرمایه گذار به مسایل ذیل توجه داشته باشد.

- اهداف کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت خود را پیرامون سرمایه

گذاری مشخص نمائید.

- موضوع سرمایه گذاری و محلات آن مشخص گردد.
- توانایی مقابله با خطرات احتمالی و اندازه بهره گیری و یا فایده خود را در یک وقت معین مشخص نمائید.
- مسیر تنوع خود را مطابق به مقدار سرمایه گذاری خود بررسی نمائید.
- از میزان نقد شوندگی سرمایه خود اطمینان داشته باشید.
- از عواید و مصارف سرمایه گذاری خود در هر وقت آگاه باشید.
- در همه امور کاری تان از آگاهان مسلکی مشوره بخواهید.

در کنار موضوعات فوق در مسیر سرمایه گذاری هوشمندانه حرکت نمائید، زیرا سرمایه گذاری آگاهانه و حرکت هوشمندانه فراتر از مبلغ مورد نیاز برای سرمایه گذاری است، یعنی زمینه را برای دستیابی به اهداف که قبلاً برنامه ریزی شده آماده می سازد تا عواید، نیازها و اهداف تان هماهنگ گردد که در نتیجه تصویر روشنی از کمیت و کیفیت سرمایه گذاری بدست می آید.

منحیث یک سرمایه گذار اطمینان داشته باشید که از سرمایه و یا پول خود به بهترین شکل ممکن استفاده می نمائید

به گونه که فایده بهتری بدست بیاورید. این مسایل به اهداف بزرگ در زندگی شما ارتباط میگیرد. یعنی اهداف چون تأمین امنیت، استقلال مالی، پس انداز، مصارف و سفر های خارجی برای رسیدن به این اهداف کافی نیست، شما باید سرمایه گذاری نمائید. نحوه سرمایه گذاری، اندازه سرمایه گذاری، وقت و تعیین اهداف مشخص در خصوص فایده از سرمایه گذاری، بخش های از برنامه ریزی مالی شما محسوب میشود. برنامه ریزی مانند رهنمایی برای یک مسافر میباشد که این رهنما شما را متوجه تأثیرات مثبت و منفی بر سرمایه گذاری می نماید. در تهیه برنامه ریزی میتوانید با یک متخصص مالی مشوره کنید، تا شما را در تعیین اهداف و بکارگیری امکانات برای دستیابی به اهداف تعیین شده کمک نماید.

اقتصاد دانان به این باور اند که بهترین سرمایه گذاری، اشتراک در بورس است. زیرا زمینه سرمایه گذاری در این بازار برای همه امکان پذیر است. همچنان سرمایه گذاری در بازار بورس نسبتاً آسان است، چون در این زمینه همیشه اطلاعات بدسترس تان قرار میگیرد و سرمایه شما سریعاً نقد میشود.

در اینجا به طور مختصر تعدادی از گام های مهم در برنامه سرمایه گذاری را بر می شماریم:

اهداف مشخص از سرمایه گذاری، تخمین اندازه ریسک پذیری یا خطر پذیری، بررسی فرصت های سرمایه گذاری، ترکیبی از فرصت های سرمایه گذاری مناسب، داشتن برنامه مشخص برای احتمالات مختل شدن سرمایه گذاری تان در روند تحقق اهداف شما، کنترل و مدیریت دقیق و مسلکی در فعالیت های سرمایه گذاری و بررسی از جوانب مختلف آن از جمله مواردی اند که حین سرمایه گذاری باید به آن توجه شود.

فرصت های خوب برای سرمایه گذاری فراهم میگردد، اما هر کدام ریسک و یا خطرات خود را دارد که باید قبل از هر سرمایه گذاری اندازه ریسک و یا خطر آنرا دریافت نمائید. هر کاری دور از خطری یا ریسک نیست. سرمایه گذار باید خطرات احتمالی را بررسی نموده و میزان آنرا متوجه باشد و بعداً تصمیم گیرد. میزان ریسک در سرمایه گذاری ها متفاوت است که باید قبل از سرمایه گذاری توان ریسک پذیری خود را مشخص نمائیم. به هر میزان که ظرفیت

ریسک پذیری زیاد باشد میتوانید جسورانه به پیش بروئید یعنی به دنبال فرصت های سرمایه گذاری با ریسک پائین باشید.

به یاد داشته باشید که اگر پول های تان را در یک فرصت خاص سرمایه گذاری به کار برید. در صورتیکه ارزش این سرمایه گذاری کاهش یابد شما نیز به همان اندازه پول خود را از دست خواهید داد. برای کاهش ریسک در بخش متنوعی سرمایه گذاری نمائید که بدین اساس میشود در یک بخش فایده زیادی بدست آید کسانیکه برای سرمایه گذاری، فرصت های مختلف را مورد مطالعه قرار میدهند حتماً با خرید سهام شرکت های بورس و واحد های صندوق های سرمایه گذاری مشترک به عنوان دو گزینه مناسب سرمایه گذاری، اقدام به سرمایه گذاری خواهند نمود. خرید سهام و سرمایه گذاری در صندوق مشترک، روش های هستند که به شما در دستیابی به اهداف مالی تان کمک کرده می تواند. □

ادامه دارد

بایانی

هموطنان عزیز!

**پول افغانی نمادی از هویت ملی ما است، استفاده از آن
در معاملات روزانه نشانه از وطن دوستی ما می باشد.**

اطلاعیه د افغانستان بانک در مورد گزارش های اعتباری رایگان

به تعقیب فراهم آوری تسهیلات در راستای دسترسی متقاضیان به وجوه مالی؛ اداره ثبت اعتبارات عامه د افغانستان بانک به منظور حمایت از حقوق مشتریان، اینک بار دیگر گزارش اعتباری مشتری را به دسترس مقروضین سکتور بانکی افغانستان قرار می دهد. براساس ماده ۳۹ مقررۀ گزارش دهی اعتبارات مقروضین سکتور بانکی می توانند گزارش اعتباری مشتری (Consumer Reports) را سالانه یک بار طور رایگان از اداره ثبت اعتبارات عامه دریافت نمایند. استفاده از گزارش های اعتباری از جمله حقوق مشتریان به شمار رفته و آنها میتوانند قبل از درخواست به قرضه آن را مطالعه نموده و از دُرست بودن معلومات اعتباری خویش اطمینان حاصل نمایند. همچنان استفاده از گزارش های اعتباری توسط مقروضین در بلند بردن شفافیت، بهبود کیفیت معلومات اعتباری و آگاهی دهی نقش مهم را ایفاء می نماید.

د افغانستان بانک

بانک

ماهنامه د افغانستان بانک

سال نهم، شماره ۱۰۰، میزان ۱۳۹۴

ګرانو ښاريانو!

افغانی د هېواد دودیزې پیسې دي. نور اخی چې خپل ماشومان او کورنۍ وهڅوو چې له افغانۍ څخه سمه ګټه واخلي.